

Izhaja vsak četrtek in velja za poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 Din, pol leta 18 Din, četrta leta 8 Din, leva Jugoslavije 64 Din. Naročnina se pošlje na upravništvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se deponira do odpovedi. Naročnina se plačuje v naprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo je v Mariboru, Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Cene inseratov po dogovoru. Za večkratne oglase primeren popust. Nezaprite reklamacije so poštne proste. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

38. številka.

Maribor, dne 22. septembra 1927.

61. letnik.

Na delo za povzdigo slov. naroda!

Koliko lepo pomembnih kmečkih domačij vidimo po mili nam Sloveniji! Ako se zanimamo za preteklost teh domov, zvedemo, da gospodarijo na teh kmetijah že skozi več rodov dobri ter vzgledni gospodarji. Naše trdne in dobre kmečke hiše drži drugim v vzgled po koncu: naprednost v gospodarstvu, duševna izobraženost in lepo krščansko življenje.

Skozi deset- in desetletja se dviga mogočno v Sloveniji in jo drži po koncu v vsakem oziru politična stavba — dom Slovenske ljudske stranke. Domačija SLS ne samo, da je že zmagovalno vzdrla ter odbila vse najhujše sunke, — ona se tudi vedno bolj utrjuje ter ukorenjuje med dobrim slovenskim narodom. Vsi navali, katere je že morala prestatiti naša SLS vstari Avstriji od Nemcev ter nemškutarjev, pod Jugoslavijo od slovenskega liberalizma, so se razblinili v nič in pomogli stranki le še do večjega razmaha radi tega, ker je ta skrbela od svoje ustanovitve do danes za gospodarsko naprednost svojih pristašev, za širjenje prave kulture in za zmago krščanskih načel v javnosti.

Pri zadnjih in komaj minulih skupščinskih volitvah je razpela SLS svojo zastavo zmage nad celo Slovenijo le radi uresničenja naprednega gospodarskega programa, kot razširjevalka prave izobrazbe med priprostim narodom in kot nositeljica krščanskih načel. Nad vse dobro izpadle volitve so za nami in imamo trdno upanje, da bo to prepogosto puljenje za poslanske mandate počivalo nekaj let ter se bomo oddahnili od vroče politične borbe. Pač pa bo treba ta čas delovanja naših vrlih poslancev v Beogradu dobro uporabiti tudi doma, da bo dom naše SLS še trdnější in lepši. Da bomo za politične borbe v prihodnosti bolj pripravljeni in si svesti nadaljnjih zmag, moramo ta povolitveni čas dobro uporabiti v to, da bomo napredovali ter se dvignili v gospodarskem, kulturnem in нравstvenem oziru.

Poskrbimo za gospodarsko povzdigo.

Dobili smo po prizadevanju SLS z denarnimi viri podporo oblastno skupščino in tej na čelu z vso vneto delujočo oblastno odbor. Prepričani smo, da bo naša oblastna skupščina v tej povolitveni dobi storila svojo dolžnost in bode našemu priprostemu narodu kašipot v gospodarskem napredovanju. Razne postavke v oblastnem proračunu nam so porok, kaj vse da bo oblastni odbor zboljšal, na gospodarskih poljih na novo vpeljal ter utrdil. Kljub najlepšemu programu oblastne skupščine za bližnjo bodočnost pa ta ne

bo zmogla vsega, ampak je treba zanimanja za gospodarski napredek pred vsem tudi od strani posameznikov.

Res je, da imamo v Sloveniji dobro idočo posojilnice, hranilnice ter zadrage, a ravno teh zadnjih je med kmetiskim ljudstvom veliko — veliko premalo. Napredek v našem gospodarstvu bomo pokazali v povolitvenem času najboljše s tem, ako se nam bo posrečilo dvigniti in razširiti tudi po deželi moč zadrugištva. S ponosnim zaupanjem zre priprosti človek v naše denarne zavode in zakaj bi v zadrage ne! Naše zadrage, ki jih imamo po deželi, vse lepo delujejo, a veliko premalo jih je in radi tega je izročen naš kmet še vedno na milost in nemilost brezvestnih spekulativov, ki ga izrabljajo ter izžemajo.

Kolika dobrota je za Ljutomerske gorice naša vinarska zadruga v Središču, katero je ustanovil in jo vodi naš vrli gospodarski strokovnjak g. Robert Košar. Vinarske zadrage, kot je središka, bi jih morali imeti naši kmetje vinogradniki več in bi potem teh lažje ter dražje vnovčevali svoja vina. Kako krvava potreba so vam lesne zadrage in ena res ne slovensko-židovska — ampak kmečka hmeljarska zadruga. Zadrugiško zavest med našim podeželskim narodom vzbuditi, utrditi in jo razširiti, bode morala biti ena prvih nalog naših gospodarsko delujočih strokovnjakov v bližnji bodočnosti.

Je šlo skrajša tudi težko s hranilnicami ter posojilnicami na deželi, a šlo je vendar in ravno tako mora iti tudi z zadrugami, ki morajo postati za našega kmeta rešiteljice v gospodarskem oziru.

Dvignimo izobrazbo.

Nepregledno velike so zasluge SLS v kulturnem oziru. Prav čuditi se moramo, koliko je storila naša stranka glede napredka izobraževalnega dela med kmetiskim narodom v povojni dobi. Od davkov tlačen ter izmozgani kmet je videl prizadevanje SLS na kulturnih poljih in jo je tudi podprl v tem oziru po svojih močeh. Hvalevredno moramo poudariti požrtvovalnost kmečkega ljudstva, kako se je oprijelo v povojnem času naših izobraževalnih društev. Veliko število naših dramatičnih odsekov bi delalo čast mestnim odrom. Na vrhuncu je naše izobraževalno delo povsod, kjer imajo naše organizacije svoje dome. Domov — teh ognjišč podeželske kulture — se je postavilo v povojnem času lepo število in to ne s pomočjo državnih podpor in raznih fon-

dov, ampak iz kmečkih žepov ter žuljev in ravno teh domov še mora vzrasti in se razvesti v povolitveni dobi — mnogo več!

Skrb prosvetnih voditeljev za bližnjo bodočnost mora iti za tem, da bo dobila vsaka župnija svoj večji ali manjši izobraževalni dom. Človek gleda z veseljem na one župnije, ki že imajo društvene dome in s kakim ponosom zrejo na te stavbe naši kmečki fantje ter dekleta! To veselje ter ponos nad lastnim domom moramo vzbuditi v kmečkih srcih sedaj po volitvah povsod, kjer še nimajo tega središča in zavetišča izobraževalnega delovanja. Ko bode posedala enkrat vsaka župnija svoj društveni dom, bo tudi politična stavba naše SLS za vso prihodnost ne le nepremagljiva, ampak tudi samozavestno zmagljiva!

V нравstvenem oziru moramo napredovati.

Ako čitamo po časopisu po vsakem poročnem zasedanju cele kolone, ki nam poročajo o zločinih, ki so se zgodili na deželi med dobrim ljudstvom, nas začne to žalostno poglavje močno skrbeti. In žalibog to poglavje o zločinih med Slovenci raste, česar nismo beležili pred vojno. Val нравstvenega propadanja se mora zaustaviti in se morajo vpreči vse moči, da se nam ne bo razlil po deželi. Naloga ne samo Cerkve in njenih organizacij, ampak tudi vseh kulturnih društev se mora pehati za tem, da pokaže blagodejno moč srčne izobrazbe tudi onim mladostnim osebam, ki nagibajo k zločinom. Fantje in dekleta iz naših krščanskih organizacij so navadno svetilniki morale (vzgledega življenja) in to moč vzgleda bo treba raztegniti na vse one, ki so se doslej odtegovali vplivu naših organizacij. Vse naše cerkvene in prosvetne organizacije bodo morale iti roko v roki, da bomo zbrisali z nekaterih župnij žalostni pečat propadanja v нравstvenem oziru.

Res je pa tudi, da so gospodarsko napredne župnije, ki imajo izobraževalne organizacije ter društvene domove, v moralnem oziru visoko in dokaz, kje iskati podlago za povzdigo krščanskih načel.

Zmagala je naša SLS kakor vsikdar tako tudi pri tokratnih skupščinskih volitvah. Zmagoslavje na političnem polju nas ne sme zazibati v brezdelje v povolitveni dobi, ampak moramo naprej v gospodarskem in kulturnem oziru, da bomo narod krščanskih poštenjakov!

Dr. Gutta Loma:

GRBAVEC.

Detektivski roman. — Iz madžarščine, prevedel F. Kolenc.

(Dalje.)

Drugo jutro ob deveti uri pet minut je vstopil Elija Berger v kapetanovo sobo in je brez obotavljanja, trdnih korakov šel proti pisalni mizi, kot da je šele pred par trenutki dobil povelje; iz notranjega žepa je potegnil oster nož z belimi nožnicami; položil ga je pred kapetana in brez besede odšel . . .

Zvečer ob osmi uri štirideset minut pa je v spremstvu strica odpotoval v Arkono.

IX.

Borba na življenje in smrt.

Na temnem hodniku drugega nadstropja v poslopju glavnega komisarijata nemirno hodi sem in tje Kopek, orjaški detektiv. Tuzarja je čakal in ko je ta izstopil iz kapetanove sobe, je s pomembnim obrazom stopil k njemu.

— Mojster! Z veliko novico prihajam.
— Ali so ti ukradli zimsko suknjo?
— No, no!
— Ali pa so vlomilci hodili po tvojem stanovanju in ti odnesli vse premičnine?
— Ne posmehujte se! Sedaj enkrat boste gotovo zadovoljni z menoj.
— Govori! Gorim od radovednosti.
— Gotovo se spominjate, da ste me poslali na grbavečevo stanovanje . . .
— Ne nadaljuj, ker se razjezim! Vse vem! — Grbavec je imel gosta . . .
— Tako jel!
— Človeka s črno brado, zelenimi očmi . . .
— Od kod veste? . . . Resnično! Oni zelenooki je odprl vrata.

— Vprašal je, kaj hočeš, nakar si odgovoril, da imaš važen pomenek z g. Elijo Bergerjem. Tuji mož je izjavil, da je grbavec bolan; ne more te pustiti noter, ako pa imaš kako sporočilo, mu ga on rad izroči . . .

— Vse se je tako zgodilo.
— Ti pa, kakor se to spodobi za spretnega detektiva, si šel na led.
— Kaj drugo sem hotel?
— Nesrečnež! Ali veš, komu si izročil sporočilo dr. Deziderija Popp?

— Dr. Dezideriju Popp! — Ko sem prišel na ulico, sem zagledal voznika. Vprašam ga: »Na koga čakate, prijatelj?« Verujte mi, malo je manjkalo, da nisem padel, kakor sem dolg in širok, ko sem izvedel od njega, da čaka na doktorja iz Praterske ulice. No, sem rekel sam pri sebi, sedaj sem pač naletel! Kozla sem ustrelil.

— Sram te bodi! In vseeno upaš pred mene priti? —
— Niti besedice ne bi slišal več o meni, ako napake ne bi bil popravil.

— Kako?
— Danes zjutraj ob pol devetih sem šel proti Zrinjski ulici, ko se v Dorottya ulici pojavi pred menoj dr. Deziderij Popp. S črnooblečeno, debelo žensko je šel.

— No in? . . .
— Odločil sem se, da njima sledim, kaj če bi doznal za kako važno stvar, s katero bi pomiril mojstra . . . Za parom je šel voz; gotovo sta malo prej izstopila iz njega. Doktor je stopil v Cookov prometni urad, spremljevalka pa je zunaj ostala.

— Se razume, da si šel za njim v pisarno?!

— Kako ne! Tam sem se sukal krog njega, ne da bi vzbudil sum . . .

— Čudim se!

— Včeraj me je vendar videl v uniformi nosača, z rumenimi brki in veliko brado . . . Torej, da se vrnem k zadevi, dr. Popp je vzel vozni list za dolgo potovanje, ki ga je prejšnji dan naročil . . . Iz pisarne sta šla v Kopalniško ulico. Voz povsod za njima . . . Na oglu Kronske ulice je dr. Popp izročil spremljevalki neki listič, nakar je ta odšla v apoteko. Čez pet-šest minut je prišla ven, z doktorjem je izpregovorila par besed, potem se vsedla v voz in se odpeljala.

— Kam?

— V Malo Pešto.

— Torej se je peljala domov . . . To je vse?

— Najvažnejše je še zadaj . . . Ko sta mi izginila izpred oči, sem šel v apoteko in sem poklical na stran pomočnika. »Gospod«, sem rekel, »Daniel Kopek, tajni detektiv sem. Glejte legitimacijo!« — »Kaj želite?« — »Nekoliko prej je bila tu črnooblečena gospa. Ali bi lahko izvedel, kako zdravilo je dala delati?« — »Rad povem, tem bolj, ker se mi je zdelo ženino vedenje zelo sumljivo. Bila je zelo nervozna in nepotrepljiva. V sili je tu pozabila recept, ki je še povečal moj sum!« Recept mi je brez obotavljanja izročil . . .

Tuzar ga je prečital:

Re.

Sol. ars. Fowl.

gr. 20.00

Ds.

Dnevno 10 kapljic.

13. X. 88.

Dr. D. Popp.

— Jaz se na to ne spoznam.

— Jaz se tudi nisem mogel spoznati. — Slutil sem, da mora biti recept velike važnosti, zato sem prosil pojasnila. On mi je vse razložil . . . »Solutio arsenicalis Fowleri« se je izkazal, je rekel, »kot dobro sredstvo zoper slabokrvnost, vodenost, tekočina. Bolnik ga vzame dnevno deset kapljic v pol kozarca vode. Maksimalna doza je: 1.2 grama. Kar je nad tem, je hitro moreč strup. Ako hočejo koga spraviti s sveta, zlijejo 20 gramov v pol kozarca vode; pri tem se barva vode ne izpremeni. Bolnik ga nič hudega sluteč izpije in smrt sledi v par trenutkih.« Zahvalil sem se pomočniku za razlago in hitel na glavni komisarijat, da bi vas poiskal.

— Zelo dobro! — Postoj! — Naj nekoliko razmišljam! — Lahko greš z menoj; zabičam pa ti, da ne črhneš niti besedice!

Zapustila sta poslopje glavnega komisarijata in Tuzar je med potjo razmišljal o tem, kar je slišal od orjaka.

— Dr. Deziderij Popp namerava odpotovati . . . Toda zakaj? — Na beg najbrž ne misli, ker se čuti varnega . . .

Občinske volitve.

Slovenski volilci so v nedeljo, dne 11. t. m., opravili veliko delo: Po veliki večini so dali SLS zastopstvo Slovenije za državni zbor v Beogradu. Slovenski narod je skorod enodušno nastopil ter podprl politiko SLS, ki je edino prava in dobra za Slovenijo. Mesta, v katerih živijo izobraženci našega naroda, niso vsa v toliki meri šla z ljudstvom in za ljudstvo, pač pa so gledala le na svojo namišljeno vzvišenost nad preprostim narodom, ki se zaveda svoje vere in svoje narodnosti. Prihaja pa čas, ko bo priprosto ljudstvo tudi v mestih imelo svoje somišljenike v onem številu, ki bo prineslo skupno in konečno zmago.

Nove volitve — v občinske zastope.

Komaj so minile te važne volitve v državni zbor, ki so gotovo ustvarile možnost, da se bo v Beogradu delalo in ne le prepiralo za vlado, že se bližajo nove volitve. Potekel je namreč čas dosedanjih občinskih zastopov in izvoliti bode treba nove. Te volitve so sicer v vsaki občini zadeva dotičnih občanov, vendar je prav, če o teh volitvah izpregovorimo nekaj o njihovem splošnem pomenu.

Občinske volitve — važna gospodarska zadeva.

Občina združuje ljudi posameznih okolišev v eno gospodarsko celoto, ki ima enake skupne gospodarske potrebe, ki jih potem tudi skupno poravnava potom občinskih proračunov. Ako bi te javnopravne organizacije — to je občine — ne bilo, kako bi bilo žalostno v marsikaterih krajih! Tako pa nosijo občani skupno skrb za lepe občinske ceste, za šolo, za javne naprave kot vodovod, luč, dalje v zdravstvenem in socialnem oziru ter mnogo drugih naprav. Ni najbolj vzorno občinsko gospodarstvo le v tem, da ni doklad, ali pa zelo male, pač pa v tem, da se mnogo napravi, pa ne obremenijo preveč občanov. Občinsko gospodarstvo mora biti prevdarno in vsak občan je dolžen prispevati v to gospodarstvo sorazmerno svojemu premoženjskemu stanju. Zato pa je dolžen skrbeti za to, da dobi gospodarstvo občine v roke le poštenjaki in ljudje, ki z ljudstvom čutijo in imajo srce zanj.

Občinske volitve — važna politična zadeva.

Občina nikakor ni kaka samostojna republika, ampak je le sestaven del in sicer prva celica države. Smer politič-

nega življenja in merilo politične moči se meri ne le po številu poslancev v Beogradu, ampak tudi po občinah. Da, trdimo celo to, da so bile slovenske občine in slovenski župani tisti, ki so najbolj uspešno zavirali celo velike načrte vplivne državne politike v bivši Avstriji. Enako je zdaj tudi pri nas. Izredno važno je za občino, pa tudi za politične skupine, v čigavih rokah je občina in kateri skupini pripada župan. Pridejo marsikdaj tudi na občini zadeve, ki so čisto političnega značaja in tedaj je važno, kdo bo v imenu občine odgovoril. Spominjamo vas le na čas, ko so občine podpisovale majniško deklaracijo, kako velik političen vpliv je to imelo. Vsi poznamo naš boj zoper centralizem, ki ga vedno bolj uspešno tlačimo k tlom. Pa pride morda čas, ko bodo občine tudi v takih stvareh dajale izjave, ki bi naj dokazovale voljo naroda. Zato je zelo nepravilno, ako kje na to pozabijo, da so občinske volitve vendar skupna slovenska politična zadeva.

Občinske volitve — v znamenju sloge!

Bolj kakor pri drugih volitvah, pridejo pri občinskih posamezne osebe do veljave. So občine, v katerih županijo naši može že leta in leta. So občine, ki hočejo drugega župana, druge odbornike. Včasih, pa ne povsod, le tu in tam, mislijo nekateri, da so občinske volitve — osebna zadeva, pa so razražljeni za to ali ono! Mi vsem našim organizacijam nujno priporočamo, naj povsod, če je le mogoče, prav složno in odločno nastopijo. Kakor ste zdaj za državnozborske volitve bili složni, se bo tudi za občinske našel način, da boste vsestransko prav uredili. Oni, ki so preizkušeni, in oni, ki imajo zmožnost ter veselje, pa če tudi so še mladi, naj gredo naprej, saj delo v občinah ni čast, ampak res delo in je le toliko časti, kolikor je bilo dela za občinski blagor.

V tem smislu se pripravljajte na občinske volitve! — Skrbite, da vas politični nasprotniki ne bodo prekanili, da bo vse v redu pripravljeno, da vas s kakim svojim zaupnikom ne bodo premotili, s kakimi namišljenimi ali povečanimi razlogi razdvajili. Vedite, da bo država gledala na to, ali so tudi občine za politiko SLS. Zato v občinah SLS na krmilo!

Da bomo nasprotnike poznali.

Radičevce je slovenski narod obsodil.

Nikdar si ni mislil Radič, da bo tako sramotno končal v Sloveniji. Še manj pa si je to mislil g. Prepeluh, kranjski socialista, ki je hotel naše kmete spraviti pod hrvaško komando. Tudi Prekmurci so dali odgovor na Radičeve farbarije s papirko. Na Štajerskem nima Radič nobenega poslanca. »Kmetijski list« priznava poraz, a pravi, da je temu kriva nezavednost štajerskih kmetov, ki gledajo le na osebe in ne na načela. Mi pa pravimo, da ravno zavednost štajerskih kmetov je bila tista, ki je poslala radičevščino na Štajerskem v pokoj. Za drugič bodo, tako pravijo, postavili druge osebnosti! Lahko postavijo, kar hočejo, tudi slamnatega moža, ni več pomoči!

»Jezusova stranka.«

Prepeluha jezi, da je tako sramotno propadel, pa išče zdaj izgovorov, zakaj. Med drugimi je našel kot vzrok tudi to, da se je zlorabljala vera za politično moč. Dokazov za to ni mogel navesti. Pravi pa, da je nekdo imenoval našo Stranko — »Jezusovo stranko«. Ali se spominjate, kako sta ona dva radičevska kmeta v Čučerju zagrozila našemu kmetu Talanu: »Ti si Kristusove stranke in na križ bi te

pribili, če bi ga imeli!« Kdo pa je tisti, ki nas zmerjajo s »klerikalci, to je vernimi katoličani in našo stranko »klerikalno stranko«? Ali niso to naši nasprotniki? In če rečeš potem, da si res klerikalec, je pa to — zloraba vere!

V volitve ločeno, drugače pa skup gredo.

Tako delajo naši politični nasprotniki. Beri katerikoli list hočeš, povsod najdeš račune z volilnimi številkami in sicer: toliko glasov je klerikalnih, toliko nas je pa — naprednih. Pri teh naprednih so vsi: radičevci, demokrati, socialisti, komunisti, pač vse skupine, ki so ustanovljene v to, da »farbajo« posamezne stanove, radičevci kmeta, demokratska gosposke ljudi, socialisti in komunisti delavce. In tako se po volitvah vedno pokaže, da sta bili pravzaprav le dve stranki: klerikalna, ki je za poštenje in red ter pravico našega katoliškega naroda, na drugi strani pa ostale politične skupine, ki so po volitvah vse eno — napredno krilo!

Demokrati so napredovali na Štajerskem za 3—500 glasov.

Večino teh glasov so vzeli Radiču, posebno v Posavju, kjer je kandidiral Urek na demokratski listi. Zanimivo je to, da so trdili preje, da je Urek kandidat SKS, torej Slov.

tritisot goldinarjev nagrade, ako najdem Berenyijevega morilca . . .

— No in . . .

— Mislim, da sem nagrado že zaslužil. — Morilca sem našel!

— Ah! — Delati ste morali z velikansko naglico . . . Dovolite, da vam iz srca čestitam! — Ko sem doznal, da so vam zaupali izsledovanje, sem bil skoraj prepričan, da pridete do cilja . . . Berenyiju sem tudi povedal: »Ta Tuzar je eden najboljših detektivov na svetu« . . .

— Hvala! — Ni veliko do časti, priznanje pa mi vseeno dobro stori . . . Veste: svet je nevhvaležen.

— No, no! Vi se ne morete pritoževati. Vaše zmožnosti zelo cenijo . . . Vi ste torej zato prišli, da dobite od mene tritisot goldinarjev . . . Žal, nekaj časa bode morali že čakati . . . Zapuščinsko razpravo še niso končali . . .

— Oh, prosim! Dober denar. Lahko čakam.

— Ali je morilec že zaprt?

— Še ne . . . Da ga lahko zaprejo, morate iti z menoj na policijo!

Tuzar je vstal. — Videl je, da je zdravnik naenkrat obledel . . .

— Ne slepomišiva, gospod doktor! — Morilec Nikolaja Berenyi ste vi! . . .

— Vam se blede! . . .

— Ravno nasprotno! — Glejte sem, gospod doktor! — To bodalo je bilo svoj čas vaše . . .

Dr. Dezider Popp je s prisiljenim mirom odgovoril:

— Razumem. Na led me hočete speljati . . . Toda ne bo šlo!

— Imate pravico, da tajite, toda pomagalo ne bo mnogo . . . Berenyijeva žena je vse priznala! . . .

Tuzar je dobro računil. Drzna laž je imela uspeh. — Dr. Deziderij Popp se je zgrabil za pisalno mizo, da se ne bi zgrudil. Z voščenobledim obrazom in široko odprtimi očmi je zijal detektiva, ki je ravnodušno nadaljeval:

— Da, priznala je, da sta v en rog tulila. Hipnotizirali ste Elijo Bergerja in ta nesrečni bolni človek je izvršil vašo voljo . . . Vi pa se niste zadovoljili s tem . . . Poglejte recept, s katerim je dobila vašo ljubica strup . . . Na do-

kmetske stranke, zdaj pa, ko je izvoljen, ga štejejo za čiste-ga demokrata. Gotovo je, da je demokratska stranka trota, ki se hoče zajesti v telo našega naroda. Zdaj so glasovali zanjo mnogi kmetje, ki so bili prevarani, v bodoče se to ne sme ponoviti!

Pred volitvami: »Združena slovenska gospodarska stranka«, po volitvah: čista »Samostojna demokratska stranka«.

Vedno smo pravili, da liberalci niso upali s pravim imenom na plan pred volitvami, pa da bodo masko kmalu dol vrgli. V nedeljo, dne 11. septembra, so bile volitve, isti dan zvečer pa že ni bilo nikjer več »Združene slovenske gospodarske stranke«, ampak zopet čista Samostojna demokratska stranka. To so vam švindlerji! Pa je res nekaj ljudi temu nasledlo. Menda zadnjikrat.

Socijalistično hujskanje gre h koncu.

Socijalisti so zdaj dobili enega poslanca. Dobili so ga zato, ker so njihovi voditelji zagotavljali delavstvo, da se bo cecil med in mleko, če bodo izvolili socijalističnega poslanca. Izvoljen je. Socijalisti, ki potrebujejo pomoči poslancev, ki so jo dosedaj zahtevali od SLS, bodo prisiljeni, zdaj obračati se le na svojega poslanca. No, radovedni smo, kdaj bodo zoper njega začeli klicati: »Abzug Petejan!« — Mislimo, da prav kmalu. Hujskati je lahko, a delati bo težko, posebno pa še človeku, ki je sam med 315 poslanci, ki ima za svojega priprošnjika še nepriljubljene demokrate, s katerimi so socijalisti na tihem zvezani. Delavstvo bo že kmalu spoznalo, kako zelo se je zmotilo, ko je glasovalo za socijaliste.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Položaj v Beogradu. Za časa volitev je odločalo usodo države ljudstvo in je Beograd gledal, kako se je to izvršilo. Volitve so končane in zastopniki naroda so izvoljeni in že prihajajo v Beograd. Beograd je zato postal zopet središče vse politike. V Beograd se je vrnil tudi kralj, kateremu je Vukičević poročal o volitvah. V Beogradu so tudi vsi vodilni politiki, ki se pripravljajo za, oziroma proti vladi.

Vlada ne odstopi, ampak se le izpopolni. Sedanja vlada ima itak večino, posebno še z vstopom SLS v vlado. Zato ne bo podala ostavke, ampak se bo le izpopolnila. SLS dobi dva ministrstva, tako poročajo beograjski listi.

Delo vlade — znižanje davkov. Naša glavna zahteva — izjednačenje in znižanje davkov — je glavni program vlade. Sklenjeno je, da se bodo davki znižali za 1 desetino.

Radikalna stranka za Vukičevića. V radikalni stranki so bile pred volitvami tri struje. Najvplivnejši so bili pašičevci, korupcionisti, ki so imeli v rokah glavni odbor radikalne stranke. Tem najbolj nasprotni so bili Vukičević, Lj. Jovanović in njegovi. Vmes v sredini pa je bila tretja skupina Uzunović in njegovi. Po volitvah se je položaj precej izpremenil. Pašičevcev je okrog 10. Njihov vodja je znani Nastas Petrovič, ki je hud v kritiki, a za nič pri delu. Vsi drugi radikali pa so za Vukičevića in njegovo politiko. Če pašičevci ne bodo držali strankine discipline, bodo izključeni iz stranke. Med obema skupinama se še vrše pogajanja, ki jih vodi bivši podpredsednik stranke Ilija Mihajlovič. Jasno je, da je Vukičević, oziroma njegov drug in idejni voditelj Vukičevićeve politike, Ljuba Jovanović, ki je že zopet zdrav, gospodar položaja.

Radičevci iščejo stike z Davidovičem in Pribičevićem. Zvezali bi se v svojem obupu z vragom, samo da bi bili na varnem. Njihova dva odposlanca sta odšla v Beograd na ogled, pa sta se vrnila — žalostna.

Pribičević ne ve, kaj bi. Zanimivo je to, da šteje Pribičević vse glasove, ki jih je kje dobil v kompaniji z drugimi, kot svoje. Ker ne bo prišel v vlado, če tudi ima potom slovenskih demokratov skrito zvezo z Davidovičevimi demokrati, bo imel čas šteti svoje kroglice.

bro srečo sem vstopil v sobo izbrane žrtve ravno v trenutku, ko je hotela spiti strup . . .

Med detektivnim govorom se je dr. Deziderij Popp vrnila prisotnost duha. Z naglo odločnostjo je pograbil revolver in ga nastavil na Tuzarjevo čelo.

— Ne ganite se, kar vstrelim!

— Kaj hočete?

— Bodalo in recept . . . Niti besedice! . . . Ako bode kričali na pomoč, ste zapisani smrti! . . .

Tuzar se je bal, da doktor v obupnem položaju uresniči svojo grožnjo. Kopeku je res hotel zaklicati, a beseda mu je v grlu zamrla. — Toda ali sme dati iz rok ta dva važna dokaza? — Uvidel je, da ni postopal pravilno, ko je kar tako vdrl v sobo. Načrt je dobro zamislil, toda ni bil dovolj previden . . . Zelenooki pa, kakor da vidi njegove misli, je ironično pripomnil:

— Slabo ste računili. Do zadnjega diha se bom branil.

Eno življenje več ali manj, mi je vseeno. Ako ne bode ubogali, vas ustrelim! Bog mi bo tako pomagal!

In pritisnil je petelina.

— No? — Date ali ne date? . . .

— Dam! — Izvolite! . . .

Oba dokaza drži pred dr. Poppa, potem pa se z drznim skokom vrže na zdravnika. Čez en trenutek sta že oba na tleh. Sedaj je ta zgoraj, potem zopet oni. Grozna borba . . . Popp niti za trenutek ne spusti detektivovega vrata, ta pa se z nadčloveško močjo brani. Zdi se, da je zdravnik močnejši . . . Onemoglega detektiva stlači pod sebe, poklekne mu na prsi — pograbi bodalo in ga dvigne, — da ga zabode v detektiva. — Kratek trenutek — in Tuzar bi bil izgubljen. — Orjak je slišal ropot in je ravno v pravem hipu vdrl v sobo. Močen udarec je pomeril na doktorjevo glavo, iz rok mu je iztrgal bodalo, potem ga je lahkotno dvignil v zrak in roke mu je s silno močjo stisnil na hrbet.

Tuzar je s težavo vstal.

— Zveži falota . . .

— Le prepustite ga meni! — Jaz mu bom že pomagal!

Čez nekaj trenutkov je dr. Deziderij Popp z zvezanimi rokami ležal na zofi. Obraz je bil ves krvav.

— Mojster, ali želite, da ga nekoliko nabijem?

(Konec prihodnjic.)

Demokrati-Davidovičevci bi se pravzaprav ne smeli imenovati Davidovičevci, ker je le ena tretjina kluba, to je okrog 20 poslancev, z Davidovičem, okrog 40 pa jih ima Marinkovič na svoji strani. Davidovič ni namreč čisto zanesljiv zaveznik sedanje vlade. Se je že razgovarjal celo s Pribečevičem in Radičem za skupno sodelovanje proti vladi. Toda uvideti je mogel, da to ne pojde. Če ne bo sledil Marinkovičev politiki, ki je za sedanjo vladu, se bo klub razcepil in pri tem bo Davidovič kratkega potegnili. Povdariti je treba to, da so z Marinkovičem poleg 40 demokratiških poslancev tudi še spahovci, teh pa je 18, da jih je skupno zopet okrog 160.

Ostale politične skupine izginejo. Nekatere male skupine, ki imajo po par ali enega poslanca, ne pomenijo v Beogradu ničesar. Slovenski delavci so mislili, da so si kaj pomagali, ko so izvolili enega socialista. Istina pa je, da bodo šele zdaj prav spoznali, da pri nas nima pomena voliti poslanca-socialista, ki je v Beogradu itak brez vpliva, ampak je potrebno, da se delavstvo priključi res socialno delujoči Slovenski ljudski stranki.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija je kruta! Našim bratom je iz jeze, ko naši državi ne more blizu, naprtla preganjanje, ki je bolj kruto kot je bilo kdajkoli pod Avstrijo. Časopisje so jim vzeli, knjige oropali, društva razpustili, shajanje prepovedali, vse je italijansko, še v cerkvi pritiskajo za italijanske pridige, a duhovniki zdrže med njimi in bodo zdržali do kraja. Italijan dela na to, da bi izzval Jugoslavijo v vojno, ker sedaj nima več sam nobenega vzroka zoper nas. Toda ta krutost se bo že o pravem času maščevala, saj nobena drevesa ne rastejo do nebes, tudi italijanska ne!

Na Bolgarskem je vedno večje navdušenje za to, da bi se čim bolj približali Bolgarska in Jugoslavija. Na Bolgarsko se bo vrnil in bo tam prebival tudi bivši kralj Ferdinand, katerega sin Boris je zdaj bolgarski kralj.

Na Rumunskem so se malo pomirili, ko se je bilo bati, da bi pristaši bivšega prestolonaslednika Karla napravili kak upor. Zdaj pa se je Karl sam odpovedal vsakemu vmešavanju zoper voljo svojega očeta.

Strahote na Kitajskem so vedno hujše. Zdaj so se prav divje začeli klati med seboj. V enem samem mestu leži 80 tisoč mrtvih, katerim so odrli kožo z glave. Ubogo ljudstvo silno trpi, posebno pa še, ker je zavlada v deželi lakota. Država tukaj ne pomaga nič. Gospodar je tisti, ki ima denar in vojsko, katero plačuje.

Društvo narodov zboruje, a tudi to zborovanje je bolj zato, da razni državniki skušajo drug od drugega izvedeti, kaj namerava. Mirovni predlog Poljske, da ne sme nobena država druge nenadoma napasti, ni bil sprejet. Zborujejo pač diplomati in ne narodi...

Kaj je novega v Beogradu?

Beograd, 18. septembra.

»Gospodarjeve« čitatelje bo gotovo zanimalo, ako Vam napišem nekaj novic iz Beograda. Časopisi pišejo marsikaj, kar priprosti bralec sam ne more kontrolirati, ali odgovarjajo vse novice, ki jih prinašajo časopisi, resnici ali pa ne.

Glavno vprašanje, okrog katerega se suče zdaj vse, je: ali bo Slovenska ljudska stranka stopila v vladu, ali ne. — »Jutro« in drugi nam nasprotni časopisi vsak dan pišejo, da dr. Korošec z našimi poslanci ne bo sprejet v vladu. — »Slovenec« in večina listov cele države pa trdijo zopet ravno nasprotno. Kje je torej resnica?

Koncem preteklega tedna sem se mudil v Beogradu. Imel sem priliko, razmotrivati cel položaj po volitvah in sicer sem vse politično vrvenje lahko opazoval od blizu. Mirne duše lahko danes trdim, da ni prav nobenega dvoma, da bodo naši poslanci stopili v vladu. Dr. Korošec se je

v soboto, dne 17. septembra, delj časa razgovarjal z ministrskim predsednikom g. Vukičevićem. Oba državnika sta se dogovorila, da bo Slovenska ljudska stranka še pred 5. oktobrom sprejeta v vladu. Dne 5. oktobra se namreč zberejo novoizvoljeni poslanci k prvemu zasedanju v Beogradu.

Kakor pišejo beograjski listi, bo naša stranka dobila dva ministra. Nekateri listi že celo pišejo, da bo eden od teh zasedel ministrstvo za kmetijstvo, a drugi ministrstvo za prosveto (šolstvo). Vprašal sem odličnega radikalnega voditelja, kaj bo z vstopom naše stranke v vladu. Odgovoril mi je: O tem sploh ni nobenega dvoma. Slovence, katere vodi dr. Korošec, hočemo imeti v vladi.

Naš g. dr. Korošec si je pridobil velik ugled s tem, da je ravno on začel z miroljubno politiko napram Bolgariji, Madžarski, Avstriji in Nemčiji. Dr. Korošec je bil tisti, ki je nesel oljino vejico miru in prijateljstva sosednim državam. Na ta način se je preprečila krvava vojna z Italijo. Naš dr. Korošec je imel korajžo, da je visokim krogom povedal: Bodimo si dobri s sosedi! Glas, da je Slovenec g. dr. Korošec danes najspodobnejši politik, gre po celi državi in povsod ga čislajo in spoštujejo zelo visoko. Po svojem voditelju uživa veliki sloves cela naša stranka in ves naš narod.

Zakaj »Jutro« in drugi ničvredni listi grdijo našo SLS in dr. Korošca in šuntajo proti nam? Samostojni demokrati vulgo liberalci se bojijo vstopa SLS v vladu. Da bi preprečili naše sodelovanje v vladni večini, nas črnijo v Beogradu na vse pretege. Lažejo na vse strani, da našo stranko komandira rimski papež itd. Ljubljanska dr. Žerjav in Kramer sta se takoj po volitvah peljala v Beograd in uporabljata vsa sredstva, da bi nas očrnili. Pri Davidoviču in Marinkoviču govorita: Ne dovolite, da bi Koroščeva stranka prišla v vladu! Vzemite raje nas. Tudi brbljavi Radič se z vsemi štirimi sili v vladu in nas skuša izpodrinuti. Ali Pribečević, Žerjava, Pivka in Radiča ne marajo nikjer, četudi se ponujajo po dolgem in širokem.

Med ministrskim predsednikom Vukičevićem, dr. Korošcem in dr. Marinkovičem je dogovorjeno sledeče: V vladu večino stopijo radikalni, ki imajo 112 poslancev, Davidovič-Marinkovičevi demokrati, ki imajo 61, bosanski muslimani z 18 in SLS z 21 poslanci. Skupno število vladnih poslancev znaša po tem računu 212. K tem še prištevajo 6 Nemcev. Ako bi tudi odstopilo od Davidoviča kakih 12 in od Vukičevića (Pašičevi pristaši) toliko, ima še kljub temu nova vladna večina 190 do 200 glasov.

Ako se ne zgodi kaj izvanrednega, je gotovo, da bo SLS močni sestavni del vlade. Naša naloga bo, da nadaljujemo započeto delo za zboljšanje sedanjih žalostnih gospodarskih razmer v naši državi. Mnogo dela nas čaka. Kar so razni Pašiči, Pribečevići, Žerjavi, Puclji in Radiči skozi dolga leta pokvarili, bo težko v doglednem času popraviti. Ali z božjo pomočjo ter z dobro voljo upamo, da bomo premagali vse težave in zapreke.

Kaj je novega?

Cenjenim naročnikom, ki še niso vsaj deloma plačali naročnine za drugo polovico leta, naznanjamo, da smo jim z zadnjo številko ustavili list. Toliko v pojasnilo, da ne bo nepotrebnih reklamacij. Ako ti bivši naročniki takoj poravnajo zaostalo naročnino, še lahko dobijo zadnje številke »Slovenskega Gospodarja«. — Upravništvo »Slovenskega Gospodarja«.

Kraljeva dvojica poseti Zagreb. Zagrebški listi poročajo, da prideta čez zimo kralj in kraljica v Zagreb, koder ostaneta dva do tri mesece. Kralj je že pred kratkim izrazil željo za bivanje v Zagrebu, pa je bil zadržan radi važnih državnih poslov. Kraljeva dvojica se bo nastanila v banskem dvorcu, ki je že prirejen za njuno bivanje. Ker ostane kralj dalj časa v Zagrebu, se bo najbrže vršil tam

tudi dvorni ples. Če ne bo prisiljen po političnih dogodkih, bo kralj ostal najbrže vsi zimo v hrvaški prestolici.

Duhovniške spremembe. Za provizorja k Sv. Miklavžu na Polje pride dosedanji provizor v Zagorju č. g. Janko Mlakar. Župnik Zagorje bo oskrboval č. g. župnik na Pilštaju Jakob Ravter. Prestavljeni so sledeči č. g. kaplani: Adolf Adamič iz Šmartna ob Paki na Pilštaju, Friderik Strnad od Sv. Marka niže Ptuja v Šmartno ob Paki. Č. g. Franjo Urleb, dosedaj provizor na Črešnjicah pri Vojniku, je imenovan za župnika istotam. — Č. g. Jožef Lassbacher, kaplan pri Sv. Lenartu v Slov. gor., pride za provizorja k Sv. Bolfanku v Slov. gor. Č. g. bolfanski župnik Ferdinand Pšunder, dobi župnijo Ruše. — Č. g. marenberški kaplan Franc Vaupotič dobi župnijo Dobje. — Č. g. župnik pri Sv. Križu nad Mariborom Martin Gaberc dobi župnijo Sv. Petra v Gornji Radgoni.

Unio Apostolica Lavantina ima občni zbor dne 26. septembra ob pol 11. uri v Rogaschi Slatini in sicer v Zdraviliškem domu, na kar ponovno opozarjamo. Spored: 1. Poročilo škofijskega voditelja o življenju in poslovanju lavantinske unije. 2. Duhovnikovo čednostno življenje v duhu čistiljivega služabnika božjega Jerneja Holzhauserja, govori U. A. 3. Predlogi in slučajnosti. Ker je občni zbor edini naš sestanek v letu, so vsi člani uljudno povabljeni, da se ga udeležijo. Nečlani in gostje so vselej dobrodošli. — Voditelj.

Nesreča vsled neprevidnosti. K puškarju Sternadu na Aleksandrovi cesti je prišel v petek predpoldne kmet z lovsko puško, katero bi mu naj puškar popravil. Vprašam, če je puška prazna, je odgovoril kmetič, da je, in puškar jo je oddal pomočniku, da jo odpre in začne s popravilom. Pri odpiranju orožja, ki je bilo nabito, se je naboj sprožil in je močno poškodoval pomočniku prste na roki. Prvo pomoč je nudil poškodovancu zdravnik g. dr. Thalmann.

Požar povzročil 100.000 Din škode. Zadnjo sredo je izbruhnil v Domanjšovcih v Prekmurju pri posestniku Aleksandru Breškolecu. Žrtvi požara sta postala hiša ter hlev. Ogenj je izbruhnil nenadoma s tako bliskovito naglico, da ni bilo niti prav misliti na kako uspešno gašenje. Gasilnega dela so se lotili gasilci, finančni stražniki in domačini. Posrečilo se je rešiti živino in nekaj pohištva ter ogenj omejiti. Škoda znaša do 100.000 Din, ker je zgorelo zelo veliko sena in slame. Nesrečni Breškolec sploh ni bil zavarovan. Vse sumi, da je bil ta požar podtaknjen od zlobne roke, katero zasleduje orožništvo.

Nesramen volilni trik samostojnih demokratov. Vse močnejši zvijač so se poslužili SDSarji v minulem volilnem boju, da bi odvrnili naše volilce. En primer: Volilci iz Očeslavec, ki spadajo v volilni okoliš Negova, so dobili nekaj dni pred volitvami tiskana vabila od samostojno-demokratske stranke z običajnim besedilom in z označbo volišča, kjer je bilo napisano: Vaše volišče je Kapela. Hoteli so s tem zvabiti volilce k Kapeli, kjer seveda ne bi smeli voliti, a k Negovi pa bi imeli predaleč in bi vsled utrujenosti ne šli voliti. No, seveda ta esdeesarski volilni manevar je bil brez uspeha, ker naši volilci niso tako zabiti, da ne bi vedeli za svoje pravo volišče, pa vendar ta slučaj kaže dovolj jasno, kakšnih sredstev se poslužujejo gg. demokrati v dosegu svojega cilja. Jim pač teče voda v grlo in je lepo spridevalo o njihovi »naprednosti«.

Nesreča. Iz Negove poročajo: V soboto, dne 17. t. m., je bila pokopana tukaj Elizabeta Heitehofer, kmetica iz Ločjaka. Pred kratkim jo je brenil domači konj tako nesrečno v prsa, da je vsled težkih notranjih poškodb morala v radgonsko bolnico, iskat pomoči. Toda zdravniška pomoč je bila zaman in je dne 14. t. m. podlegla. Truplo pokojne so v petek pripeljali domov, ker je rajna tako želela. Rajna je bila pridna in verna žena in dobra mati svojim otrokom. Naj počiva v miru! Možu pa, ki je zvest naš pristaš, naše sožale!

Dobro organizirana in večja tatinska banda se že klati dalje časa po Celju in okolici. Najbolj drzni vlomi so kar

Poročila S. L. S. Navodila za obč. volitve.

V najkrajšem času bodo razpisane občinske volitve v vseh srezih bivše Štajerske, razen v gornjegrajskem in deloma v laškem, kjer so se občinske volitve že izvršile.

Izpolnite volilne imenike.

Kakor pri vsakih, tako je tudi pri razpisu občinskih volitev prvih 14 dni čas za reklamacije. Preglejte torej pri županstvu volilne imenike in zahtevajte vpis vseh, ki so si pridobili volilno pravico (bivajo 6 mesecev v občini, so izpolnili 21. leto starosti itd.) in izreklamirajte one, ki so volilno pravico izgubili.

Kandidatne liste.

Najpozneje v desetih dneh po razpoložljiv pravomočnih volilnih imenikov (ko pridejo namreč od sodišča potrjeni popravljeni imeniki), morajo stranke ali skupine volilcev predložiti glavarstvu kandidatne liste za volitev občinskih odbornikov in namestnikov. V razglasu o volitvi mora župan objaviti dan in uro, do katere se smejo vlagati kandidatne liste. Kandidatne liste se morajo vpisati na uradno izdanem in z uradnim pečatom opremljenem obrazcu. Ta se dobi proti odškodnini pri županu, pri sreskem poglavarstvu in pri velikem županu.

Z izvirno kandidatno listo morajo predlagatelji predložiti še po dvakrat toliko prepisov liste, kolikor je v dotični občini volišč. V prepisih kandidatnih list, za katere je tudi uporabiti uradne obrazce, imena predlagateljev ne smejo biti navedena. Na teh prepisih se morajo označiti le samo imena predstavnikov in namestnikov liste.

Kandidatne liste za volitev občinskih odbornikov in namestnikov morajo biti izrecno označene za take in čitljivo svojerodno podpisane, najmanj po toliko volilnih upravičenceh, kolikor je voliti odbornikov in namestnikov v dotični občini. Vsak volilni upravičenec sme podpisati samo eno kandidatno listo. Listo morajo podpisati vsi kandidati z opombo, da izvolitev po tej listi sprejmejo.

Opozarjamo posebej, da se na hrbtu obrazca kandidatne liste podpišejo kandidati in namestniki le na enem iz-

vodu. Dva ostaneta prazna. Na sprednji strani se izpolnijo z lepo pisavo vse tri liste. (V občinah, kjer bi bili dve volišči, je treba seveda pet izvodov izpolniti na prednji strani). Vsak kandidat in namestnik mora, ko se podpiše, lastnoročno pripisati besede: »Izvolitev po tej listi sprejemam.« — Drugo je razvidno iz obrazca kandidatne liste same.

Koliko odbornikov se voli.

Občinski odbor sestoji v občinah:
z manj kakor 500 prebivalcev iz 7 odbornikov in 3 namestnikov;
z manj kakor 1000 prebivalci iz 9 odbornikov in 4 namestnikov;
z manj kakor 2000 prebivalci iz 17 odbornikov in 17 namestnikov;
z manj kakor 5000 prebivalci iz 25 odbornikov in 25 namestnikov;
z manj kakor 10.000 prebivalci iz 25 odbornikov in 25 namestnikov.

Kdo sme biti izvoljen?

Za občinske odbornike in namestnike smejo biti izvoljeni oni, ki so dopolnili 24. leto svoje starosti in ki imajo v tisti občini volilno pravico. Vsi kandidati in namestniki morajo bivati redno v občini vsaj že dve leti.

Kdo ne sme biti izvoljen?

1. Občinski nameščenci, dokler v istini služijo.
2. Uradniki onih oblastev, ki neposredno nadzorujejo občinsko upravo.
3. Osebe, ki se ob začetku prve razgrnitve volilnih imenikov že dva meseca v zamudi s plačilom ali položitvijo računa, katero jim do občine nalaga pravomočna razsodba ali sodna poravnava.
4. Osebe, ki so v zamudi s položitvijo računa o upravljanju njim izročenega premoženja občine ali kakega obč. zavoda.
5. Osebe, ki se brez zakonitega odklonilnega vzroka branijo sprejeti izvolitev v občinski odbor, ali ki pozneje mandat, ki so ga sprejele izrečno ali molče, odložijo, za dobo treh let.

Kdo je izključen, da ne sme biti izvoljen, niti nima volilne pravice?

Izključeni so, da ne smejo biti izvoljeni, niti ne smejo voliti:

1. Oni, ki so obsojeni zaradi hudodejstva, dokler trajajo pravne posledice združene z obsodbo.
2. Oni, ki so obsojeni zaradi pregreška ali prestopka, storjenega iz koristoljublja (tatvina, poneverba, goljufija, oduševstvo), ali sicer nečastnih dejanj (beračenje, vlačugarstvo, zvodništvo), dokler ne minejo tri leta po prestani ali zastarani kazni.
3. Oni, ki so obsojeni zaradi pregreška zoper kazensko pravne določbe v varstvo volilne svobode in sicer za dobo 6 let po prestani kazni.
4. Oni, ki prestajajo sodne kazni in oni, ki so v prisilni delavnici ali pod policijskim nadzorstvom.
5. Oni, ki so v konkurzu.
6. Oni, ki so pod skrbstvom.
7. Oni, ki so brez vladne dovolitve stopili v službo tuje države.

Naša društva.

Cirilmetodijski tabor na Črnigori v nedeljo, dne 11. t. m., je bil veličasten. Krog 3000 deklet in žen je napolnilo veliko priljubljeno božjepotno cerkev Gorske Mat. božje. Slovesno službo božjo je opravil škofijski voditelj Mariji-nih družb vlč. g. kanonik Časl, krasno je prepeval mogočni pevski zbor ptujske minoritske župnije. Veličasten je bil pogled na več tisoč broječo armado zborovalcev in zborovalcev zunaj cerkve. Po uvodnih besedah predsednikovih je govorila prekrasno, poljudno in srce segajoče gospa ravnateljica Tončka Štupca iz Maribora, opozorila mladenke na sovražnika kraljestva božjega v sreih in družinah slovenskih ter pozivala mladenke, naj delujejo in živijo po vzgledu sv. Cirila in Metoda in tako ohranijo kraljestvo božje v sreih in družinah. Kot drugi govornik je g. pater Konstantin povdarjal, kako je treba se okleniti presv. Evharistije, kako brez žrtev ni mogoče ne dobro delati ne čednostno živeti, po vsej pravici je povdarjal potrebo apostolskega duha in delovanja v današnjih razmerah. Potem so nastopile s pozdravnimi govori, v katerih so podale mnogo lepih in vzpodbudnih misli in razodele resno voljo potom svojih organizacij delati v cirilmetodijskem duhu, mladenke kot za-

na dnevnem redu in uzmoviči odnesejo prav vse, kar jim pade pod roke.

Skoda vsled povodnji v Savinjski dolini. O razdejanjih, ki jih je povzročila nenadoma narasla Savinja tako na obstojećih obrambnih delih in mostovih, kakor na obmejnih zemljiščih, smo že poročali. Izšlo je tudi podrobno poročilo o poškodbah ob Savinji od Letuša do Celja, ugotovljenih o priliki oglada od strani oblastnih poslancev gg. Ant. Cestnika in M. Levstika ter narodnega poslanca dr. Hodžarja. V sredo, dne 14. t. m., sa dalje oblastni poslanec Levstik in narodni poslanec dr. Hodžar ogledala posledice povodnji po narasli Hudinji. Posebno huda so razdejanja ob bregovih Hudinje nad Majdičevim mlinom in Škofjovasjo. Skoraj vse dosedanje obrambne naprave so zrahljane, na mnogih mestih popolnoma porušene, voda je odnesla zopet neverjetno mnogo najrodovitnejše zemlje obrežnim posestnikom. Široko in strokovno zasnovana akcija za končno regulacijo Savinje in njenih pritokov je eno najnujnejših vprašanj v celjskem okraju. Priznati moramo, da je okrajno glavarstvo pridno na delu, od mariborske oblasti pa sta si predsedni kg. dr. Leskovar in gradbeni inženier g. Fišer ogledala posledice povodnji. Po končanem ogledu se je vršil v Celju še sestanek obeh funkcionarjev z zgoraj omenjenimi poslanci v pogledu odpomoči. V kratkem je pričakovati posebne ankete prizadetih faktorjev glede vprašanja regulacije Savinje in njenih pritokov.

Ugotovitev škode radi zadnje poplave v gornjegrajskem okraju. Takoj prve dni po zadnji poplavi je odposlal mariborski oblastni odbor šefa gradbenega oddelka g. inž. Fišerja v po povodnji prizadete kraje, da ugotovi škodo. Za inž. Fišerjem se je podal v gornjegrajski okraj g. predsednik oblastnega odbora dr. Leskovar. Pregled po povodnji prizadetih krajev je pokazal, da zadnja poplava ni oškodovala krajev v Mežiški dolini, ampak je tamkaj videti le še sledove lanskih poškodb radi povodnji. V gornjegrajskem okraju je poškodovala povodenj cestno zvezo Radmirje—Solčava—Luče—Gornjigrad. Treba pa posebej poudariti, da je poplava ceste Luče—Solčava radi lanske povodnji pri tetošnji vzdržala. Od Luče do Ljubnega je razdrtil precej škarp. V Radmirju močno poškodovani most je že popravljen in je izvrši delo gornjegrajski okrajni zastop. V Gornjemgradu je Dreta most popolnoma razdrtila ter odnesla hlodovje, ki so ga pa našli nekaj kilometrov nižje in se bo dal porabiti ta les pri popravu. K popravu tega mosta bode poleg okrajnega zastopa prispeval tudi precejšnje svoto oblastni odbor. Močan plaz je zasul okrajno cesto na Černivcu (prelaz iz Štajerske na Kranjsko). Nadalje je poškodovan most na Kropi v Žadrecki dolini, vendar je promet mogoč in bo popravil škodo okrajni zastop. Vas Luče leži nižje nego struga Savinje. Da bi bili Lučani zavarovani pred povodnjo, so zgradili poseben obrambni zid in tega je zadnje neurje pretrgalo na več mestih in je voda poškodovala vas ter okrajno cesto. Škoda, katero je povzročila povodenj na okrajnih cestah in mostovih, še ni tako občutna, ampak bolj prizadeti so posamezniki in to predvsem lesni trgovci. V Gornjemgradu je odneslo valovje dva velika jeza in povzročilo g. Podbrežnik škodo nad dva milijona Din, ker mu je poleg jeza odneslo ogromne zaloge lesa. Povodenj je šla z vsem lesom, ki je bil pripravljen pri žagah za splave. Ze vse zbite in za odhod pripravljene splave je odtrgalo in odplavilo les. Ogromno škodo zasebnikov si je ogledal g. narodni poslanec Pušenjak, ki bo posredoval v Beogradu za državno podporo. Poškodb vsled povodnji krog Celja, katere je napravila predvsem Hudinja, oblastni odbor ni pustil oceniti, ker spadajo ti kraji že pod kompetenco hidro tehničnega oddelka na velikem županstvu in bo ugotovil ta škodo in izposloval državno podporo.

Okrajna cesta I. razreda na progi Gornjigrad—Nova—Štita—Kamnik je vsled po poplavi povzročenega porušenia dveh mostov in drugih znatnih poškodb za promet z vozili do nadaljnjega nerabna. Zopetna vpostavitve mostov in odstranitev nedostatkov se svoječasno objavi.

stopnice Marijinih družb in Dekliških zvez: iz Sv. Marjete miže Ptuj, Poljčan, Vurberga, Spodnje Polskave, Fram, Št. Janža, Cirkove, Sv. Lovrenca in Hoč. Po navduševalnih besedah g. kanonika Časla je predsednik zaključil lepo uspeli, dve uri trajajoči tabor, ki bo ostal vsem udeležencem v lepem spominu, najlepši spomin pa mu bo delo in življenje po cirilmetodijski ideji in po navodilih najboljšega apo stola te ideje — škofa Slomška!

Čadram. Naš Orel hoče v nedeljo, dne 25. septembra, pokazati, koliko je napredoval tekem enega leta v telovadbi. Na vrtu g. Kunej priredi namreč v nedeljo, ob pol treh popoldne, večji telovadni nastop, ki bo združen z raznimi drugimi slovesnostmi. Predvsem pa moramo omeniti bogato tombolo, ki se vrši takoj po nastopu. Če ti je sreča mila, lahko ta dan za par dinarjev dobiš zlato uro, peč, voz rezanega lesa, še eno uro, ovco itd. Naj se torej vsak potruži, da si preskrbi tombolske karte pravočasno. Večinoma so že v predprodaji prodane. Kdor hoče biti srečen, naj to pot poskusi!

Sv. Barbara v Haložah. Pri nas se je preteklo nedeljo poživilo društveno življenje z ustanovitvijo Dekliške zveze. Vršil se je obenem z ustanovitvijo dekliške organizacije po službi božji tabor deklet pred župno cerkvijo, ki so na njem nastopile zastopnice dekliških zvez iz dekanije. S posebnim aplavzom je bil sprejet navduševalen govor M. Zelenikove iz Hajdine. Prišel je tudi odposlanec Prosvetne zveze iz Maribora. Popoldne so se javnosti predstavile dekleta domače župnije s predstavo izvirne igre agilnega mladinskega organizatorja g. Verbanjškega. Delovanju nove Dekliške zveze želimo mnogo uspeha.

Sv. Ana v Slov. gor. Oprostite, g. urednik, da se zopet oglašam v Vašem cenj. listu. Pri nas se je vršila prireditve slovenjgoriške orlovske družine. Ta dan je prihitel cvet in up lepše bodočnosti mlilih Slovenskih gor. V krasno preslikani cerkvi, kjer je navdušeno govoril Orlom v spomin naš rojak, bivši aninški župnik preč. g. Franc S. Mažir, ki se mudi na štirimesečnem dopustu v svojem rojstnem kraju. Po sv. maši je bila zadnja procesija z Najsvetejšim, katere pač ne bomo nikoli pozabili. Naredila je najboljši utis na naše ljudstvo. Popoldanska telovadba je tudi častno izpadla. Vidi se, da orlovska organizacija žanje vedno večje uspehe. To je bil prvi dan, katerega si bo anovski Orel

Ogenj iz neznanega vzroka. V noči od zadnjega četrtka na petek je izbruhnil požar v zgornjem delu stanovanjskega poslopja g. Grebena nasproti železniški postaji Trbovlje ter na desni strani Save. V omenjenem poslopju stanuje zelo veliko revnih družin, ki so si komaj otele golo življenje, večina skromnega imetja je postala žrtev ognja. Dve požarni brambi sta bili takoj na mestu nesreče in se jima je posrečilo ogenj pogasiti in je pogorel le gornji del stanovanjske hiše. Kdo je zakrivil nesrečo, še ni znano. Več ubogih družin bo sedaj na zimo brez strehe.

Požar v župniji Dobje. Strašna nesreča je zadela v soboto, dne 17. t. m., dobro in daleč na okrog spoštovano družino Brdaveškovo iz Ravnega, ker je ob pol 12. uri med kratko nevihto udarila strela v gospodarsko poslopje, katero je bilo takoj v ognju, da so komaj živino rešili. Hiša je bila komaj 30 korakov oddaljena in s slamo krita, se navzlic napornemu gašenju vsled prevelike vročine ni mogla rešiti, posebno še radi tega, ker je veter vlekel proti hiši. Pohvala se mora izreči požarni brambi iz Planine in vsem drugim, ki so pridno in neumorno gasili, posebno ženam in dekletom, ki so vstrajno in z velikim naporom vodo donášala. Škoda se ceni nad 150.000 D, zavarovano pa je bilo pri družbi »Vardar« za 4000 Din. Posestnica in vdova Urša Gračnar je bila dobrotljiva in usmiljena do revežev; upamo, da bo tudi ona našla sedaj usmiljena srca, brez katerih ne bo mogla postaviti si svoj dom!

Moderni ovčar. Mi si ovčjega pastirja ne moremo predstavljati drugačnega nego je in kakoršnega smo vajeni videti. Toda v krajih, kjer ima lastnik po več desetisočev ovac, je ovčji pastir opremljen z avtomobilom. V Avstraliji, Kanadi in drugod, kjer imajo ovac, da sami ne vedo koliko, je videti pastirja, kako se vozi med tropami semintja, poleg sebe v avtomobilu pa ima svojega ovčarskega psa. Na njegovo znamenje skoči pes iz avta ter nažene ovce, če so se porazgubile. Nato pa spet skoči k pastirju na avto.

Dr. Valerija Valjavec, Maribor, se je preselila v Aleksandrovo cesto št. 6 (Zadružna gospodarska banka) ter ordinira od 8. do 9. in od 14. do 16. ure. 1287

Občinske volitve. Sestavljalce kandidatnih list opozarjamo, da dobijo vsa določila o občinskih volitvah v zakonu o volitvi v občinska zastopstva v Sloveniji. Dobi se za 5 D v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Prodamo opalograf po zelo ugodni ceni. Vprašati je v Cirilovi tiskarni.

Gospodarstvo.

KAKO SE SPLAČA PRIDELOVANJE ŽITA IN PROIZVADNJE MLEKA?

Za naše razmere se sicer še niso objavili tozadevni točni podatki, vendar nam koristi in nas zanima, da poizvedemo, koliko stane pridelovanje raznih gospodarskih pridelkov v krajih, katerih razmere so mestoma podobne našim. Tako je n. pr. ugotovil knjigovodstveni urad nižje-avstrijske kmetijske zbornice na podlagi zanesljivih in točnih knjigovodstev vzornih kmetij pridelovalne stroške za žito in mleko in sicer za leto 1926. Zadevna ugotovitve se je izvršila na podlagi švicarskega načina g. Laur-a.

V navedenih kmetijskih obratih so bile leta 1926 dejanske dosežene povprečne cene za 100 kg v dinarjih: pri pšenici 318,08, pri rži 218, pri ječmenu 244, pri ovsu 216 in pri mleku 276,24.

Pri obrestni meri delujoče glavnice (aktivnega kapitala) 6,5% bi znašali pridelovalni stroški za 100 kg: pšenice 375,76, rži 321,76, ječmena 318,48, ovsa 289,84 in mleka 329,44 Din. — Pri obrestni meri delujoče glavnice 3% bi znašali pridelovalni stroški za 100 kg: pšenice 316, rži 264, ječmena 266,48, ovsa 246,96 in mleka 278,08 Din.

Pri obrestni meri delujoče glavnice 0% bi znašali pridelovalni stroški za 100 kg: pšenice 270,32, rži 228, ječmena 226,16, ovsa 209,12 in mleka 235,60 Din.

z zlatimi črkami zabeležil v svojo kroniko. Naš odsek je prišel še komaj iz zibelke, pa že krepko napreduje. Orli Anovčani, naša je mladost, a naša je tudi bodočnost. Porabimo svoje mlade sile v našo korist in dobrobit naše drage domovine, nad kojo ponosno plapolata veličastni orlovski prapor. Če bomo hodili po poti, katero so nam začrtali naši voditelji, nam ne bode nikoli žal. Ne strašimo se groženj nasprotnikov, ki omalovažujejo naše delo in naš polet. Na poti našega življenja naj nam bo vzor Kristus, pred kojim ponižno klonemo »Orel« svojo ponosno glavo. Naša pot pelje po beli cesti poštenega veselja, za solnčnimi cilji naše najlepše mladinske organizacije Orla. Zato pa ključem vsem, ki so izven naših vrst, pridružite se nam in ne bode Vam nikoli žal. Bratje, le korajžno naprej za križ častni in svobodno zlato. Vsem bratom Orlom in sestram Orlicam pošiljam čez naše zelene hribočke in krasne dolinice, kroz širno našo domovino krepki orlovski pozdrav. Bog živi!

Priporočljive knjige.

»Dušica« III. del je izšel. Zaradi nepredvidenih zaprek je šele zdaj izšel III. del tega obsežnega romana. Povest je tako zanimiva, da so čitatelji prav težko pričakovali tretjega dela. Višek vse zanimivosti, največja napetost povesti z najživahnjejšimi dogodki je ravno v III. delu. Roman »Dušica« je zajel najširše kroge slovenskih čitateljev lepih povesti. I. del stane broš. 16 Din, II. del broš. 25 Din, III. del broš. 32 Din. III. del obsega knjigo do 500 strani. Naroča se pri Tiskarni sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5, ali pa Aleksandrova cesta 6.

»Dom«, roman iz šlezjskih hribov. Prevod. Nemški spisal Pavel Keller. Cirilova knjižnica XX. zvezek, v zalogi Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Cena broš. 22, vez. 35 Din. »Gorje, kdor nima doma«, ta pesnikov bolesten vzklík je oni veliki problem brezdomovinstva, v katerem hirajo milijoni ljudi in si ne vedo pomagati. Ta problem mojster pisatelj Pavel Keller rešuje v tem romanu in ga reši z besedami: »Kaj je dom? Dom ni prostor. Dom ni prijateljstvo. Dom ni ljubezen. Dom je mir, mir v sreči, mir v družini, mir v sosedi.« Povest je polna živahnih dejanj, ki se dramatično stopnjujejo v stalni napetosti. Ljubezen dveh, katerih domova in družini sta sprti, ustvari konečno dom

Iz navedenih primerov je povzeti, da so povprečne cene pšenice krile leta 1926 le triodstotno obrestovanje vloženega kapitala. Leta 1925 so krile povprečne cene pšenice obrestovanje delujoče glavnice še v izmeri 6,5%. Cene rži leta 1926 pa so bile nižje kot pridelovalni stroški, čeprav ne vpoštevamo nikakega obrestovanja vlozene glavnice. Pridelovanje rži je torej lansko leto pomenilo na Nižje-Avstrijskem občutno izgubo. Povprečne cene ječmena so obrestovale delujočo glavnicu leta 1926 z 1,5%, cene ovsa pa z 0,5%. Nekoliko prijaznejša je tozadevna slika pri mleku. Povprečna cena mleka Din 276,24 za 100 l je obrestovala vloženo glavnicu z 3%.

Cene navedenih kmetijskih pridelkov se gibljejo torej na Nižje-Avstrijskem v zelo skromnih in mnogokrat v do-cela neodgovarjajočih mejah. Ako bi se podobni računi in gotovitve napravile tudi pri nas, bi brezdvomno ne prišli do boljšega zaključka. Nikakor ni torej neupravičena in pretirana naša skromna zahteva, ako povdarjamo potrebo, da naj bi cene kmetijskih pridelkov bile tako visoke, da bi primerno obrestovale v kmetijski obrat vložene glavnice in da bi razen tega plačale še od kmečke obitelji izvršeno delo. Do izpolnitve te skromne želje in zahteve pa pri nas spričo sedanjih narodno-gospodarskih razmer in spričo zastalega kmetovanja še menda ne bomo kmalu prišli.

F. Wernig.

VINOGRADNIŠTVO.

Stanje vinogradov. Zadnji dež je zelo blagodejno vplival na grozdje, ker smo imeli precej sušno in vetrovno vreme. Grozdje se je lepo razvilo, dozoreva in sladkoba raste z vsakim solnčnim dnevom. Prejšnji teden brani portugizariji so kazali 15—18% sladkorja po klosterneuburški tehtnici, kar kaže, da se je s trgatvijo prerano začelo. Mošči vsebujejo še precej kisline in še niso dosegli najvišje stopnje zrelosti v naših krajih. Ponekod so črvi naredili precej škode; ose srkajo sladki sad in skorci so vsakdanji gosti v vinogradu. Obeta se kvalitativno izvrstna trgatve, čeravno bo dosegla komaj 50—60% normalne letine. Cene se bodo razvile šele s pričetkom trgatve.

Ne berite prerano! Strokovnjaki so mnenja, da bi znalo letos imeti dobro vinsko kapljico, slično l. 1917 ali 1921, ako nam zadnji tedni ne bodo nagajali z deževjem. Ker je grozdje že mehko in sladko, mislijo mnogi, da je tudi že zrelo. Ko pa mošt odvre, se nenadoma prikaže neprijetna kislina, ki se v navidezno zrelemu grozdju ni okusila. Takim rano branim vinom manjka pozneje fini duh cvetlice in harmonija sestavnih delov. Kdor hoče imeti prav res kaj dobrega v kleti, naj ne bere pred 10. oktobrom, ako ga k temu ne prisilijo izredne okolnosti.

Uvoz vina v Avstrijo se je zopet nekoliko olajšal s tem da uvoznikom ni treba več prositi pristojnega nemškega ministra za uvozno dovoljenje. Vsak sme prosto uvažati ko likor hoče in kakega vina hoče ne glede na alkoholno stopnjo, samo da plača carino, davke in takse. Pred našo trgovinsko pogodbo z Avstrijo se je moralo plačevati za vsakih 100 kg vina bruto za neto 60 zlatih kron, ako je vino vsebovalo manj kakor 13% alkohola, in 30 zlatih kron, ako je imelo več kakor 13% (13—18%). V trgovski pogodbi pa smo dosegli, da smemo iz Slovenije uvažati tudi pod 13% vina po znižani carini 30 zlatih kron v izmeri 80.000 hl in sicer 40.000 hl belega in 40.000 hl črnega vina. Da se ta količina ne prekorači, je dunajsko trgovsko ministrstvo vodilo natančno evidenco o uvoženem vinu in je dovolilo uvoz samo na podlagi uvoznega dovoljenja. Tudi to je sedaj odpadlo. Uvoz je prost za vsa vina, v vsaki množini, bela ali črna, najsi imajo pod ali nad 13% alkohola se plača samo 30 zlatih kron carine. Čeravno so uvozni stroški še vedno zelo visoki, ter znašajo okrog 6 Din za liter brez prevoznine itd. je vendar upati, da bo letošnja dobra kakovost naših vin v zvezi z gornjimi olajšavami in slabimi izgledi na trgatve v Avstriji oživela zopet naš izvoz.

obeh, obenem pa cele soseske. Življenje romantične šlezjske vasi, ki je tako podobna naši vasi, prav realistično od-seva iz cele povesti. Knjigo, ki je svoji ličnosti in obsežnosti primeroma poceni, toplo priporočamo, posebno še našim knjižnicam, ki bodo s to povestjo zelo ustregle vsem čitateljem.

Za razvedrilo.

Potrebna skrb. Kmetič je gledal na njivi, ko se mu je valil izpod pluga le debel krompir in rekel svoji ženi: »Ti, letos bo pa slaba za rejo rašičev! Nič ni drobnega krompirja letos!«

Previden zdravnik. K zdravniku je prišel bolnik, ki je razlagal svojo bolezen: »Veste, zelo sem postal pozabljiv. Čez pol ure že ne vem, kaj se je preje godilo!« — Zdravnik pa mu je odgovoril: »Vas bom že preiskal, samo prosim, da naprej plačate vizito, da potem ne boste pozabili!«

Hiter izgovor. Deček je kradel jabolka v sosedovem vrtu. Gospodar ga je pa zajel: »Kaj delaš na drevesu?« — Deček pa se je izgovoril: »Jabolko je padlo z drevesa, bi ga pa rad nazaj obesil!«

Najboljše! Sodnik je rekel obsojencu: »Zoper kazni imate pravico se pritožiti. Ali se temu odrečete?« — Obsojenec: »O seveda, gospod sodnik, kazni se pa prav rad odrečem!«

V nedeljo, dne 2. oktobra 1927, se vrši v Ptuj na Florijanskem trgu pred magistratom ob treh popoldne velika

LJUDSKA TOMBOLA

Pri tej tomboli je prvi in glavni dobitek lep, mlad k o n j, drugi dobitek moško kolo (bicikl), tretji klatra drv, vreča moke, koža za čevlje, sodček piva itd. itd. Vseh dobitkov je 300. Vsaka tablica stane samo 3 Din. Zato vabimo vse Ptujčane in vse bližnje in daljne sosede in prijatelje, naj pridejo v nedeljo, dne 2. oktobra, k nam, kjer jih gotovo čaka sreča, da za 3 Din dobe lepega konjička. Na svidenje! 1290

HMELJ IN HMELJSKE CENE.

Obiranje hmelja je z 20. septembrom končano v vseh evropskih državah. Pridelek je srednje dober ter bo zadovoljal za potrebe pivovar. O kaki nadprodukciji hmelja letos ni govora; vse take vesti razširjajo brezvestni prekupčevalci, ki hočejo na ta način pridelovalce oplašiti ter dobiti pridelek po ceni v roke. Letošnje zaloge hmelja se bodo lahko prodale.

Srednjeevropske države so letos pridelale približno sledeče količine hmelja: Čehoslovaška 196.300—206.900 centov po 50 kg; Nemčija 178.300—181.000 centov; Francija 68.000 centov; Jugoslavija: v Vojvodini 55.000—60.000 centov, v Sloveniji 15.000 centov, skupno 70.000—75.000 centov; Poljska 55.000 centov; ostale srednjeevropske države 3000 centov. Skupno znaša pridelek v Evropi razven Anglije in Rusije 570.600—588.900 centov. — To odgovarja poleg izvoza približno količini, katero potrebujejo evropske pivovarne na leto. Leto 1924 je znašal pridelek v Evropi 543.000 centov. Takrat je bil konzum piva mnogo manjši, kakor letos, pa je bil vendar celokupen pridelek gladko prodan. Do leta 1927 je poraba piva narasla, letošnja žetev pa ni za mnogo izdatnejša od zadnje, tako da je prodaja letošnjih zalog sigurna.

Cene niso še nikjer ustaljene. V Žatcu na Čehoslovaškem je bilo dosedaj iz prve roke prodanega hmelja 50.000 centov. Za cent se danes plačuje 2000—2400 žK (1 žK je 1.68 Din). — V Nemčiji se plačuje v Nürnbergu hmelj po 130—260 mark (1 marka je 13.52 Din). Pri nas cene niso stalne, ravna se po inozemskih; trgovina se popolnoma počiva. Upati pa je, da bo tekom tega tedna hmeljski trg postal bolj živahen ter se bodo cene ustalile. V Banatu se prodaja hmelj cent po 2500—3000 Din (v Banatu je letos hmelj slabe kakovosti).

Mariborski trg dne 17. septembra 1927. Slaninariji so pripeljali 25 s svinjino in slanino, kmetje pa 21 s krompirjem, 20 z zelenjavo in drugimi živili, in 12 s sadjem naloženih voz na trg, kateri je bil tudi drugače zelo dobro obiskan in založen. Kupčija je bila prav živahna in je trajala ta dan do poznega popoldne. Spremembe cen so bile le pri nekaterih stvarih malenkostne. Te so bile: govedini 10—18 Din, teletini 15—17, svinjini 15—30, ovčjemu mesu 8—10, drobovini 7—9 in klobasam 18—40 Din za 1 kg. — Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 800 komadov. Cene so bile: piščancem 10—25, kokošem 30—50, racam 30—60, gosom 40—100, puranom 50—80, domačim zajcem 10—35, belgijskim zajcem 50, Angora zajcem 75, domačim golobom 20—30, grlicam 30 Din za 1 komad. Pri krompirju in zelenjavi so večinoma ostale cene zadnjega tedna. Cvetlice 0.25—7, z lonci vred 15—75 Din 1 komad. — Lončena in lesena roba 1—125 Din, brezove metle 2.25—5 Din, lesene grablje 6—8 Din, toporišča 8 Din, držala za kose 20 Din 1 komad. — Seno in slama: V sredo, dne 14. septembra, so kmetje pripeljali 24 vozov sena in 6 vozov slame, v soboto, dne 17. septembra pa 12 vozov sena in 3 vozove slame na trg. Cene so bile za 100 kg senu 55—87, slami pa 30—50 Din.

Ugibanja o novi vladi.

Danes v sredo bo verjetno izvršena v Beogradu rekonstrukcija vlade z vstopom SLS. Po zadnjih vesteh dobi SLS ministrstvo za socialno politiko, katero prevzame g. dr. Gosar. Dr. Sušnik postane podtajnik v ministrstvu za prosveto. Ostala ministrstva, ki še niso bila zasedena, bodo izpopolnjena sledeče: Kosta Kumanudi, dosedanji minister za šume in rude, prevzame prosveto; dr. Spaho, dosedanji minister za trgovino, prevzame šume in rude in trgovinsko ministrstvo prevzame Miovič. — Dr. Ninko Perič, dosedanji prosvetni minister, izpade iz vlade.

Pisma iz domačih krajev.

Maribor. (Zahvala volilcem v Mariboru in Slov. gor. V Mariboru je SLS združila na sebe nepričakovano veliko število glasov: 1505 volilcev iz mesta stoji v naših zmagovalnih vrstah. Če pomislimo, s kakimi ogabnimi sredstvi so delali proti nam socialisti in demokrati, je naravnost čudež, da smo dobili v samem mestu tako ogromno število glasov. To je naš ponos! In v okraju samem so tekmovali vse občine in župnije, katera bi pridobila naši stranki večje število kroglic. V celi Sloveniji stoji ravno naš okraj na prvem mestu. Za našo stranko je glasovalo v okraju Maribor levi breg in Sv. Lenart 8479 volilcev! Naš okraj ima celo sam volilni količnik. V tem okraju je dobila naša stranka sama več glasov, kakor so jih dobili socialni demokrati v vseh okrajih Štajerske skupaj. Posamezne župnije so vzorno tekmovali med seboj, katera bi spravila več volilcev na volišče. Nepričakovano veliko število so dosegle nekatere župnije. Na čelu tem vzornim našim narodnim in strankinim trdnjavam stoji naš Sv. Jakob v Slov. g., kjer je bilo poleg mesta Maribor oddanih največ glasov za našo stranko, namreč 593. V svojem in v imenu Slovenske ljudske stranke se tem potom najiskrenejše zahvaljujem vsem našim zvestim volilem, agitatorjem, prijateljem, ki so tako požrtvovalno delovali za našo zmago! Bog Vam povrni, kar ste storili za našo pošteno krščansko stvar! — Franjo Žebot, narodni poslanec.

Maribor. Kako so socialni demokrati v Mariboru volili? Socialni demokrati se imajo samo svoji nepošteni agitaciji zahvaliti, da so dobili v Mariboru par glasov več kot SLS. Socialni demokrati so volili za mrtve, pa tudi za veliko število takih, ki so se izselili iz Maribora. Nadalje so socialisti volili tudi za one, ki še dopoldne niso volili. Vpokojeni strojevodja g. Jakob Kristian v Loški ulici je bolehen, ker je bil nedavno operiran. Hotel je iti še le popoldan volit. Za to so zvedeli v socialističnem agitacijskem lokalu in so poslali volit namesto Kristiana nekoga drugega. Ko je prišel popoldne g. Kristian sam na volišče, da odda svoj glas, je zvedel, da je že nekdo volil zanj. In socialisti so se že hvalili, da so poslali ponarejene volilce za druge. Tako so poslali drugega volit tudi za našega pristaša g. Fr. Marko iz Melja. Takih slučajev je mnogo in jih bo treba natanko dognati in rdeče volilne goljufe ostro kazno-

vati. Socialisti so vodili evidenco onih volilcev, ki so umrli in o onih, ki so se preselili. Pošiljali so volit druge na njih imena! In še na ta način so dobili komaj par glasov več nego naša stranka.

Podova. V zadnji številki »Slovenskega Gospodarja« smo napačno poročali, da je dobila II. (Radičeva) škrinjica 75 kroglic, v resnici jih je pa dobila le samo 7 (sedem).

Št. Ilj v Slov. gor. V petek, dne 23. t. m., dovrši blaga gospa Terezija Vračko, vdova po pred štirimi leti umrlem vpok. nadučitelju, 70. leto svoje starosti. Sedaj živi pri svojem sinu trgovcu v Št. Ilju in je še za svoja leta čvrsta in krepkega zdravja. Slavljena je mati obče znanega narodnjaka, duhovnega svetnika in župnika č. g. Evalda Vračko in celjskega profesorja g. Ivana Vračko. Želimo ji še mnogo let zdravja do visoke starosti!

Sv. Martin pri Vurbergu. Tako lepe udeležbe še pri nobenih volitvah nismo imeli. Volilci so šli navdušeno na volišče ter metali v prvo škrinjico svoje kroglice, da je bilo kar veselje. SLS je dobila 318 glasov, nasprotniki pa le komaj 19. In morda niso nikjer tako proslavili naše zmage kot pri nas, ko je predsednik SLS prišel iz volilne komisije ter je zaklical, da je 318 naših glasov. Udarila je godba ter se je razvil lep spreved naših volilcev po vasi za godbo. Napredni gospodje Kostajnshek, Lazar in Makuc pa so kleli ter presneti klerikalce, ker so tako naivni. In čutje: gosposka škrinjica advokatov in učiteljev je imela samo 13 kroglic, zadnjič pa 24. Kdo potem nazaduje: ali ne bankokrati! »Domovina« pa bo seveda molčala. Tukaj se je ustanovil ne vemo po kakih potrebi ali naredbi 4. razred osnovne šole. Naši možje, kateri tvorijo večino pri šolskem odboru, so sklicali protestno sejo. Seveda to ni bilo prav g. Tonetu Lazarju, kateri kaj rad govori, da je SDS za znižanje davkov, ali bomo potem znižali davke, če bomo na vsaki šoli čisto po nepotrebnem plačevali še novega učitelja. Ste se pa urezali, g. Tone!

Sv. Barbara pri Mariboru. Volitve v narodno skupščino smo za našo stranko častno izvršili. SLS je dobila 334 glasov. Še nikdar nismo mogli beležiti take zmage! Od volitev v oblastno skupščino smo napredovali za celih 91 glasov. Vsa čast našim možem in fantom agitatorjem za njihov trud. Leta 1920 smo dobili samo 97 glasov, a SKS pa 246. Hvalabogu, da je naše ljudstvo sprevidelo nesebično delo naše stranke od občine do parlamenta. Danes lahko s ponosom trdimo, da je in tudi mora biti stranka SLS v fari. Naši samostojni demokrati so izrabili v tem volilnem boju vsa sredstva, da bi se mogli potem trgati na prsa, češ, mi smo zmagali. Njihov duševni vodja g. Krajnc je farbal ljudi: volimo dr. Goriška, ker njega zmiraj potrebujemo. In kdor bo njega volil, mu bo on vse zastoj napravil. Mi pa, ki g. dr. Milana prav dobro poznamo, smo se le iz srca smejali tem Krajncem govoricam. Seve sta si brusila pete za advokatsko škrinjico gg. Šabeder in Klučnik, katera se nam ponujata za župana v Koreni, torej bomo še pri občinskih volitvah srečni z napredno listo in še debelejšo napredno lažjo!

Murska Sobota. Ob času nesrečne peloponeške vojne so mnogi Atenci zdijali in začeli zelo razsajati. Med malim številom tistih, ki so staro poštenost čisto in neoskrunjeno ohranili, je bil tudi Sokrat, najmodrejši mož tistih časov. Ves vnet za vzgojo atenske mladine si nabere lepo število učencev ter jim brez plačila razlaga nauke modrosti. V neki ulici sreča mladeniča, ime mu je bilo Ksenofont, dne brž palico počez, da ne more mimo, in mu reče: »Dragi mladenič! Povej mi, kje se dobiva moka?« — »Na trgu.« — »Kje pa olje?« — »Tudi na trgu«, mu odgovori mladenič. — »Kam pa je treba iti, da človek moder in dober postane?« — Mladenič umolkne in ostrmi. — »Hodi za menoj, jaz ti povem«, reče Sokrat in od tedaj sta bila neločljiva prijatelja. — Ako bi Sokrat še živel, bi vsakega vprašal: Ali že imaš bogate srečke od loterije dijaškega zavoda »Martinišče« v Murski Soboti?

Sv. Anton v Slov. gor. Vsled raznih zaprek se v nedeljo, dne 25. t. m. v šoli nameravane kino-predstave ne bodo vršile.

Negova. Volitve so hvala Bogu minile. Minule pa so tudi laži in intrige naših političnih neprijateljev. S ponosom lahko zremo nazaj v prestani volilni boj. Od 426 oddanih glasov je dobila SLS 373 glasov. Od volitev v oblastno skupščino smo napredovali za 53 glasov. A SDSarji pa kljub temu, da so oblezli vse kote, samo 27 glasov. Torej 8 glasov manj kot zadnjič. Je pač že tako. Garjavega človeka se vsak daleč ogne. Isto je tudi pri strankah. Stranka kakor je SDS, katera je zadala slovenskemu narodu toliko krivic, katera je Slovence proti Beogradu zmirom denuncirala kot državni sovražni narod, pač ne zasluži drugega, kakor da ji vsak pošten človek obrne za vedno hrbet. Zelo je nazadovala tudi samostojna ali preje Radičeva stranka. Februarja so imeli 32 glasov, a dne 11. septembra pa še borih 17 glasov. V hrvaški žakelj pač noben noče! — Kakor smo zvedeli, mislijo baje naši »napredni« gg. demokrati ob občinskih volitvah vložiti svojo lastno listo. Naj le! Mi jim pustimo to veselje. Garantiramo pa jim že danes: Propadli boste kakor ste dolgi in široki. Mar mislite, da smo tako zabiti, da bi šli z vami? G. Maksu in njegovim kompanionom povemo samo to: Vsak najbolj zabiti pastir je bolj napreden, kakor pa Vi, ki se imenujete naprednjaki. Skrahirane banke, nasilje, laž, to je gotovo napredek, k kateremu Vam čestitamo! Negovci, in tudi druge občine, pa se bomo zvesto držali SLS, ki je v resnici napredna, ki skrbi za vse sloje, katera nam je priborila toliko ugodnosti, kot nobena druga stranka. Pridužite se nam še oni, kateri ste zapeljani in obrnite hrbet našim političnim komedijantom!

Polenšak pri Ptuj. SLS je na Polenšaku sijajno zmaga la in častno napredovala. Vsa čast našim zavednim volilem, ki niso poslušali obljub in laži nasprotnikov, ampak so po svojem vernem, poštenem prepričanju oddali svoje zaupanje zopet SLS, njenemu načelniku g. dr. Anton Korošču ter ostali zvesti domačemu kandidatu g. profesorju Iv. Vesenjaku. Torej živel zmaga SLS! Živel naš poslanec Iv. Vesenjak. — Za onih par Radičevih volilcev pa imamo samo par nasvetov: S tem, da ste volili Radiča, oziroma njegove kolovodje, ste izgubili vso pravico, povpraševati: ali bo sedaj dr. Korošec zboljšal položaj v državi, osobito v Sloveniji, da se znižajo, oziroma izenačijo davki itd. Čudni so torej ti ljudje, volijo vedno proti dr. Korošču in njegovi stranki, a uspehe pričakujejo ravno od njega. Svetujemo vam: vprašajte vi svojega Radiča, ali bo bolje, ker g. Koro-

šec do vas ne veže nobena dolžnost. Mi pa, ki smo volili SLS in dr. Korošca z veseljem pričakovanjem pričakujemo dela in uspehov, ker dobro poznamo njegovo nesebično delo, požrtvovalnost in zvestobo do slovenskega naroda. Kakor vedno zvest in trden dr. Korošec slovenskemu narodu, tako vedno in vsikdar udani slovenski narod njemu, njegovemu vodstvu in delu!

Sv. Marjeta pri Moškanjeih. V nedeljo, dne 2. oktobra, se vrši v šoli predavanje in kino-predstava veličastnega filma »Rojstvo, življenje in trpljenje Jezusa Kristusa«. Da bo mogoče vsakemu si to znamenitost ogledati, se vršijo predstave: prva po rani sv. maši, šolska po drugi sv. maši, ena po večernici in zadnja ob pol šestih zvečer. Ne zamudite prilike in ogledite si vsi sosede in domačini ob vsakem vremenu to izvanrednost pri Sv. Marjeti.

Sv. Bolfank pri Središču. Pri tokratnih volitvah smo se Bolfančani postavili in napredovali za 81 glasov. Spravili smo vse na volišče in smo z volilnim izidom prav zadovoljni. Za SDS se je pred volitvami posebno trudil tukajšnji g. šolski vodja. Na predvečer volitev so gasilci priredili nočno vajo in trobili po župniji, kar so uporabili esdeerski agitatorji za to, da so agitirali med ljudmi, ki so prileteli skupaj, za SDS. Toda ta »nočna vaja« SDS pri Sv. Bolfanku ni prinesla nobenega napredka. Bolfančani se hudo mušno smejijo g. šolskemu upravitelju, ki je pristopil po noči v gasilsko društvo.

Kapela pri Radeneih. Žalost je napolnila gotovo sree vsakega dobrega Kapelčana, ko je slišal tužno novico, da je tako nepričakovano in naglo preminul dobri in blagi mož Anton Zenger, posestnik v Kobilšaku. Bil je res značaj, mož na svojem mestu, zvest pristaš SLS, ki se nikdar ni bal in sramoval pokazati svojega katoliškega prepričanja, in svoje politične pristranosti tudi pred najhujšimi nasprotniki ne. Kako je ljubil svoj narod, kako visoko je cenil polen volitev, je pokazal pri zadnjih skupščinskih volitvah dne 11. septembra. Akoravno zelo nevarno bolan, določen za usodepolno operacijo, se je prikazal v začudenje vsem na volišču in izvršil zadnjikrat svojo državljansko dolžnost v vzpodbudo in vzgled vsem tistim mladežem, kateri menijo, da bodo že brez njih opravili. Težki operaciji je žalbog podlegel in umrl v radgonski bolnišnici dne 19. t. m. Ljubi Bog mu bodi plačnik za njegova dobra dela! Naj počiva v miru! Vsem ostalim pa izrazimo iskreno sožalje!

Sv. Andraž v Haložah. Dne 15. t. m. je obhajal gospod svetnik in župnik Ognjeslav Škamlec 25letnico mašništva. Na predvečer so trijančili in zapeli pozdrav srebrnomašniku, drugi dan pa so farani prišli ob 10. uri nasproti svojemu dušnemu pastirju, ko je prihajal iz župnišča. Dve Marijini družbenici in ena učenka so se mu zahvalili v imenu faranov v lepih deklamacijah za ves trud, ki ga je imel z njimi tekom 17 let, kar pri njih pastiruje, mu želele še dolgo let plodonosnega delovanja in da bi obhajal še zlato sv. mašo. Nato so mu podarili krasno sliko za spomin. V cerkvi je proslavljal srebrnomašnika v izbranem govoru g. kapucin pater Ladislav iz Ptuja. Duhovščina iz dekanije mu je v napitnicah čestitala.

Prihova. Kakor vsakokrat do sedaj, so tudi tokrat pri nas volitve prav dobro izpadle. Prihova je bila najboljša volišče v konjiškem okraju, ne sicer po številu glasov, ampak v primeri z udeležbo. Delalo se je od vseh strani proti nam, nič ni pomagalo. Naši volilci so trdni, nič jih ne omeji od naše stranke. Vidi se, kaj koristi zavednost volilcev. Le tako naprej! Prihovski volilci, kadar bo treba, le pridite zopet na volišče in bodite edini. Hvala vsem volilem, posebn oše navdušenim zaupnikom!

Gornja Ponikva. Orlovski odsek priredi v nedeljo, dne 25. t. m., tombolo, obenem je isti dan izlet orlovske srenje Žalec v Gornjo Ponikvo s sledečim sporedom: ob pol dveh dohod bratov Orlov in mladev srenje Žalec in odseka Celje, nato večernice v cerkvi. Takoj po večernicah nastop Orlov, članske vaje za leto 1927, nato nastop mladev, zaključek telovadbe, štafetni tek, za tem tombola, ki se vrši v župniškovi uti. Za razvedrilo med odmori skrbi grizki odsek s tamburico. Tombola obsega okrog 200 krasnih dobikov in ker je čisti dobiček namenjen za Orlovski dom v G. Ponikvi, so prav uljudno vabljeni domačini in sosede. Tablice se dobijo v župnišču komad po 5 Din. Bog živi!

Sv. Križ pri Belih vodah. Pri nas se bo obhajala na rožnovensko nedeljo, dne 2. oktobra t. l. redka svečanost. Trije novi zvonovi v teži 16 meterskih stotov se bodo potegnili v stolp cerkve. Denar zanje so zložili večinoma pobozni romarji, kakor tudi domači in sosedni farani. Blagoslovil bo te nove zvonove vlč. g. monsignor Ivan Rotner, dekan iz Škal ter bo imel ob 10. uri tudi svečanostni govor.

Vojnik. Mlinar utonil, žagar se rešil. Ob zadnji povodnji dne 12. t. m. se je na jezu gospe Klinc, po domače na Budlčovem jezu v Škofjivasi, župnija Vojnik, zgodila težka nesreča, ki je zahtevala eno smrtno žrtev. Že ob 7. uri zjutraj sva šla z mlinarjem Ivanom Podrgajs in nekaj delavci odpirati jez. Ker pa je voda vedno in silno naraščala, je bilo treba jez popolnoma odpreti. Okrog 10. ure dopoldne se podama oba z mlinarjem zopet na jez. Že sva odprla dve zapornici in hočeva odpreti še tretjo. Po vodi zahrešči, tram jeza se zlomi in pada oba znak nazaj med valove. Borila sva se na življenje in smrt med tramovjem jeza in razbukanimi valovi. Jaz kot telovadec sem se takoj zasukal in zgrabil za vejo jevševnega grma! Ta se mi utrga, poženem se naprej, zgrabim drugi grm; tu je bila nekoliko močnejša jevša, da splezam višje in polagoma skobacam do obrežja, seveda ves raztrgan, ranjen in onemogel. Mlinarja pa so razburkani valovi nesli dalje in ga še do danes niso našli. Zapušča ženo in troje nepreskrbljenih otrok. Za njim žaluje cela okolica Vojnika do Celja, ker je z njim izgubila dobrega mlinarja. Jaz pa se vsemogočnemu in Mariji Pom. zahvaljujem za srečno rešitev iz gotove smrti! — Anton Sinkovec, žagar.

Lepa njiva pri Mozirju. Redko slovesnost smo imeli na praznik, dne 8. septembra. Po mnogoletnih prošnjah se je nam leta 1914 dovolila samostojna šola. A svetovna vojna je onemogočila zidanje, kar je velika škoda. Kako lahko bi krili stroške! Šele leta 1925 smo pričeli zidati in dovršili stavbo lani. Do otvoritve pa je prišlo na omenjeni praznik. Od vseh strani so prihili gostje prisostvovali slovesni blagoslovitvi. Videli smo g. sreskega referenta za šolstvo Val. Pulka, g. ravnatelja meščanske šole v Šošanju Franca Hribnika, ki je več let vzgojeval del naših otrok v mozirski šoli, in učiteljstvo iz Mozirja ter Smihela. Ko je opravil do-

ači ž. g. župnik cerkveni obred v navzočnosti g. kaplana, dočeka kateheta, je po pozdravu navzočih, ki ga je izbral g. predsednik krajevnega šolskega odbora in oblastni poslanec župan Franc Strucelj, nastopil kot slavnostni govornik g. Franc Praprotnik, vpokojeni mozirski nadučitelj odlični sadjar, ki si je kot tak stekel nevenljive zasluge di v okolici leponjivski. V svojem navduševalnem govoru slikal pomen dobre šole, dobrega učitelja, vedno omenjal izreke velikega Slovence. Izpovedovala sta se gg. Pulpi, ki je govoril o dobrem stiku doma s šolo, in g. Hriberik. Po oddaji ključev šolskemu upravitelju in sklepnih besedah predsednika krajevnega šolskega odbora se je lepa slovesnost z vzkliki na kralja in s petjem »Lepe naše domovine« zaključila. Po cerkvenem opravilu v podružnični cerkvi je bil v cerkveni hiši obed, ki so ga pripravili Leponjivčani povabljeni mgostom. Da redko slovesnost oveseli, so gostje in domačini stopili tudi pred fotografa. Leponjivčani! Varujte s trudom in žrtvami zgrajeno šolo, kot punčico svojega očesa, potem bo tudi rodila sadove, ki jih imeli pred očmi, ko ste pričeli z delom zanjo!

Vrsko. Nenadomestljiva izguba je zadela obče spoštevano Brdnikovo hišo. Kruta smrt ji je dne 19. t. m. vgrala šele 37 let staro gospodinjko Marijo, rojeno Kozmelj, ki v celjski bolnici umrla na zastrupljenju krvi vsled infekcije po tetanusu. Zapuščala šestero nedoraslih otrok, in med njimi pol leta stara dvojčka. Priljubljeni Brdnikovi obitelji naše odkrito sožalje! Naj blaga pokojnica v miru počiva!

Št. Ilj pri Velenju. V tukajšnji občini je bila udeležba pri volitvah izredna: dve vasi: Arnače in Zilova z 99%, Ložica z 98%; povprečna udeležba je bila 88%. Prva škrinjica je dobila 83% vseh kroglic. Ker so trije zanesljivi pričaši umrli, smo od januarja napredovali za 5 glasov. Volilni je v resnici 201, če odštejemo v zadnjem času umrle in seljene. Vsa čast taki zavednosti!

Polzela. Volilna nedelja je potekla popolnoma mirno. Zanimanje za volitve se je pokazalo šele zadnje dni, vendar je bila udeležba precej lepa. Že ob treh popoldnih so sešli številni volilci. Krasen uspeh 299 proti 50 v prvi vrsti hvalo našim zaupnikom, to je zrcalo njihovega neumornega dela ne samo pred volitvami, ampak brez prestanka. Dvigniti glasove od 128—225 v letu 1920, na 288—54 v letu 1923, na 288—52 v letu 1925 ter letos na

299—50, kaže sistematično premišljeno delo naših mož, a kaže pa tudi politično zrelost in zavednost naših volilcev. Hvala Vam, zaupniki, za Vaš trud in delo, hvala Vam za vedno volilci, za Vašo značajnost! Volitve so sicer za Vami, toda organizacija ne bo pozabila zaupanja, katerega ste ji izkazali, v raznih neprilikah Vam bo po geslu: zvestoba za zvestobo, stala vedno ob strani. Izvrševala bo za naše ljudi razne prošnje in pritožbe, posredovala v davčnih in drugih zadevah popolnoma brezplačno. Pohitimo v medsebojni lju bavi na novo delo, v skupnem delu krepimo naše sile in v požrtvovalnosti strnimo in zgostimo naše vrste tako, da bomo pri prihodnjih volitvah presegli številko 300. Bog živi! — Krajevna SLS na Polzeli.

Polzela. 74 žrtev svetovne vojne šteje naša niti 2000 duš broječa župnija. Večina njih je pokopana v tujini, mnogi na krajih, kjer mogoče danes ni več sledu, da počiva pod rušo slovenski vojak. Tujec tepta po zemlji, katro je pojila njih srčna kri, brez spomina, brez sočutja. Pa tudi v domačem kraju so že mnoge žrtve pozabljene, čas in življenjski boj je že zagrnil njih sled in le malokdo se še spomni naših padlih. In na dan vseh mrtvih samevajo njih gomile, ni skrbne roke, ki bi prižgala svečko, ni ljubečega srca, iz katerega dna bi privrela molitvica za njih dušni mir in pokoj. Da se ohrani spomin na težke dni tudi našim potomcem, postavlja se pri naši farni cerkvi impozanten spomenik, katerega odkritje se vrši v nedeljo, dne 25. t. m., po sledečem sporedu: Ob pol devetih dopoldne sprejem pri kolo-dvoru, sprevod po vasi k sv. maši, katera se vrši v župni cerkvi. Po sv. maši odkritje in blagoslovljenje spomenika, pridiga vojnega kurata g. Bonača, darovanje za spomenik, polaganje vencev itd. Popoldan ob treh na Tonovim vrtu pod Seneškim gradom narodna igra »Naša kri« ter alegorična slika »Kralj Matjaž«. Svira godba iz Velenja. Na proslavo so vabljeni tudi vsa društva! Oddolžimo se spomenu padlih ter udeležimo se proslave v čim večjem številu!

Šmiklavž pri Slovenjgradu. Ker naši mali občini lastno volišče ni bilo dovoljeno, smo zopet volili v oddaljenem volišču Podgorju. Vkljub veliki oddaljenosti je bila udeležba volilcev iz naše občine prav dobra, od 126 volilcev je prišlo 89 k volitvi, pa bi bilo število volilcev iz naše občine lahko 100 doseglo, ako bi ne bili nekateri volilci iz raznih evangelskih vzrokov izostali. Tem naj služijo v vzgled sle-

deči vrli moške: Ivan Golob, posestnik, p. d. Andreje, star 80 let; Vinko Smonker, posestnik, p. d. Kolar, star 80 let, in Vinko Pečovnik, vžitkar, star 70 let, ki so kljub visoki starosti in bolehnosti z mladeniško navdušenostjo se udeležili volitev. Bog živi te vrle korenjake! Ker je bila to pot tudi iz podgorske občine udeležba znatno boljša, smo na tem združenem volišču sijajno zmagali, dosegli smo 172 glasov, v ostalih sedmerih škrinjah pa je bilo skupno samo 49 kroglic. Napredovali smo tedaj od oblastnih volitev za 48 glasov. Bog živi naše zavedne moške in mladeniče!

Predtiskarija

Kompletna kuhinjska garnitura predtiskana na močno rjavo platno 10 komadov skupaj 150 Din. — Kompletna sobna garnitura: 2 zavese (dolgot 2,70 m), 2 pokrivala za postelje, 2 nočne omarice, 1 namizni prt, skupaj 450 Din. — Kuhinjski stenski prt na platno z napisom in brez po 10 Din. — Vsa druga ženska ročna dela, kot milje, namizni prt, blazine za divan itd. — Čez 1000 najmodernejših vzorcev na fino rujavo ali belo platno kot tudi na papir. — Pošiljam po povzetju ali po predplačilu. — Neugajajoče za zamenja.

Razpošiljalna Frančiška Urek
Sv. Pavel - Savinska dolina

1267

R. Savnik

modna in galanterijska trgovina
Celje, Aleksandrova 4

nudi vsakovrstno blago, kakor n. pr.: moško in žensko perilo, nogavice, rokavice, otroške obleke iz finejšega šofa, dežne plašče ter dežnike, pletenine, klobuke, kape, vse vrste robce itd. po najnižjih cenah. Postrežba solidna in točna. 1764

Podpisani Ivan Požar, posestnik in tesar v Popovcih, žalujem, da sem žalil gosp. laža Sprah, posest. sina v Podgorniku, ter se mu zahvaljujem za odstop od tožbe. Ivan Požar, s. r. 1286

Dr. Pečnik, 15 let zdravnik specializirani za jetiko v internacionalnem zimskega zdravilišča Kairo v Egiptu, sprejema (zavod), ordinira: Janina, železniška postaja Rogaška latina. 1212

Zelnate glave

sako množino kupi po naj-ljshi ceni Lovrec, Maribor. — redpolne: Glavni trg, vrsta lja, popoldne: Slomškov trg 16. 1252

Orehe

amenja in kupuje tovarna olja, Maribor, Pod mostom 7. 1291

Na obroke!

ajnoviške »elektri gramophone« in plošče prodaja Ackermann i Kindl, Ptuj, Krekova ul. t. 1. 1279

Akumulatorni uredjaji

vinčena gošča in pepel, staro nadenino, baker, cink kupuje vsako množino »Calin« d. d. Zagreb, Mandaličina 1. 1162

onilni jermeni, najboljše kakovosti, že strojno pretegnjeni, a mlane, žage, mlatilnice, toarne itd., kakor tudi šivalni in ezalni jermeni v zalogi pri vanu Kravos, Aleksandrova cesta 13. Zahtevajte ponudbe. 1136

olske torbice, nahrbtnike, jermene za knjige itd. na debelo in drobno pri Ivanu Kravos, Aleksandrova cesta 13. 1137

ovi hrastovi sodi po 300, 400 in 500 litrov, trpežni, dobro kovan, cementirani, postavljeni na prvo železniško postajo. — Cena litru Din 1,50, pri večjem naročilu po dogovoru. Franc Lebedinger, sodarski mojster na dedineku, pošta Sv. Ana v Slov. goricah. 1284

Velike steklenice za žganje in vino prod. Lekaršiška ulica t. 2-II. Maribor. 1293

Kuhano maslo, zajamčeno pravo, prvovrstno, nesoljeno, kupuje po najboljši ceni vsako množino Jos. Jagodič, Celje, glavni trg, trgovina specerije in železnine. 1296

Harmoniko, dobro ohranjeno, prvovrstno, po nizki ceni prodam. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri Petru Špešič pri Sv. Tomažu pri Ormožu. 1295

5 hl prvovrstnega jabolčnika in 1 hl 50—60% slivovke, prod. oskrbništvu graščine Vinarije, pošta Slov. Konjice. 1272

Kupim lesnike, ki ne smejo biti izluščeni iz zelenkaste odeje in s peclji. Dr. Janko Dernovšek, primarij v Mariboru, v poslopju Mestne hranilnice, nasproti stolni cerkvi. 1263

Smrekovo škorjo letošnje zdravno, vagonске množine, ter orehov okrogel les za žago kupi: Rudolf Dergan, Laško. 1213

Kupim vsako množino čebelnega voska po najvišji ceni. — F. Weiler, Maribor, Gosposka ul. št. 29. 1168

Suhe gobe, jajca, maslo, puter, zabelo ter vse poljske prideleke, kupuje vedno po najvišji dnevni ceni Franc Senčar, trgovina mešanega blaga, Mala Nedelja in Ljutomer. Velika izbira oblačilnega blaga za jesen in zimo ter vseh čevlarskih potrebščin. 3—1 1256

Učenca, zdravega, krepkega, od dobre kmetijske hiše, z dobrim šolskim spričevalom sprejme takoj A. Hochneec, mesarija, Maribor, Ruška cesta 8. Maribor. 1273

Učence se sprejme v trgovini železa Vinc. Kuhar, Maribor, Aleksandrova c. 1. 1181 3—1

Vajenca od 14 do 15 let starega sprejme; hrana in stanovanje v hiši, eventualno tudi obleka. Vekoslav Babič, stugar, Rečica, Laško. 1250

Pekovski učence se sprejme. — Aleksandrova cesta 81. Maribor. 1273

Sprejme se viničar s 3 ali 4 delovnimi moči. Lahko redi 2 kravi in dobi polja dovolj. Jožef Sernetz, Selnica ob Dravi. 1285

Hlapca, pridnega in poštenega, kateri je že bil pri konjih, sprejme takoj fa. Franjo Čvetko, trgovec, Sv. Trojica v Slov. goricah. 1268

Ubogo deklica, toda močno in zdravo, sprejme za svojo k pet letni deklici in za pomoč gospodinj. Naslov v upravi. 1275

Mlad, oženjen par, z enim otrokom želi priti za majerja, ker sta oba vsakega dela zmožna. Naslov v upravi. 1271

Enoletnega fantka dam za svojega. Naslov v upravi. 1294

Zanesljiv, priden viničar s 3—4 delavskimi moči se sprejme pri H. Stark, Koroška cesta 6. Maribor. 1292

Majer s 4 delavskimi moči se sprejme pri Mariji Lininger v Mariboru, Koroševa ulica 32. 1297

Viničar s 4—5 delavskimi moči za obdelovanje novega nasada se sprejme pri g. Ilju Predovič v Framu št. 122. Plača po dogovoru. 1230

Sprejme se majer z lastnimi kravami, ki eventualno lahko prevzame vsa opravila. Naslov v upravi. 1234

Oženjen par, brez otrok, ki se razume na hmeljarstvo, z daljšimi spričevali, se sprejme pri K. Gránitz, Maribor, Gosposka ulica 7. 1172

Išče se viničar z 4 osebami za delo pri g. V. Pirš, Vetrinjska ulica 7. Maribor. 1249

Večja mesna industrija v Sloveniji išče samostojnega poslovaljo s kavcijo. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja ter zahtevkov pod P 13 na upravo lista. 1236

Iščem umetni ali kmečki mlin za v najem ali na spolovino. — Naslov v upravi. 1242

Večja mesna industrija s prekačevalnico se odda v zakup. Resne ponudbe pod A 31 na upravo lista. 1237

Prodajo se tamburaški instrumenti ali zamenjajo za moško kolo. Naslov v upravi. 1231

Prodajam 27 hl rdečega vina, domači pridelek, dobro ohranjen, letnik 25 in 26. Martin Kostevc, posestnik, Blatno 17, Globoko pri Brežicah. 1240

Odda se v najem novozgrajena stanovanjska hiša z vrtom na hribu sv. Jožefa pri Celju. Vsebitev je mogoča takoj. Pojasnila daje Splošna gradbena zadruga v Celju, Aleksandrova ul. 4. 1241

Najem — posestva. Velika izbira resnih interesentov za najem manjših in večjih posestev, zlasti okolica Maribor. Prijave ponudnikov sprejema brezplačno »Marstan«, Maribor, Koroška cesta 10. 1251

Hiša na Sp. Hajdinu št. 68, s pol orala zemlje, 2 sobi, kuhinja, shramba, klet in hlev se prod. Julius Čikal, Sp. Hajdin, št. 68, Ptuj. 1254

V Rogoznici, pošta Sv. Barbara pri Mariboru, prod. se po ugodnih pogojih približno

12 oralov posestva

ki obstoji iz vinograda, sadonosnika, njiv, travnikov, potrebnega gozda in primernih poslopij. Pojasnila daje Okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. 1221

Prodajam lepo posestvo ali zamenjam za gostilno. Je okroglo 10 oralov njiv, 10 oralov travnikov in 10 oralov gozda za posekat, zelo primerni kraj za živinorejo; redi se lahko do 10 glav. Naslov v upravi. 1245

Enonadstropna hiša v Gornji Radgoni s 4 stanovanji, 3 kleti, z vrtom in njivo, se radi starosti posestnika prod. po ugodni ceni. Vpraša se pri Miroslavu Čadežu, Gor. Radgona št. 2. 1244

Posestvo, obstoječe iz njiv, travnikov, sadonosnik, gozd, skupaj 20 oralov, ob cesti Sv. Marjeta ob Pesnici, se ugodno prod. Vprašati: Ložane št. 6, Sv. Marjeta ob Pesnici. 1182

Prodajam po ceni dobro ohranjen šivalni stroj. Naslov pove uprava. 1266

Kupim srednjevelikega hudega psa, katerega mora lastnik ravnati radi tega odstraniti. Nekrep Fr., Zg. Porčič 73, Sv. Trojica v Slov. gor. 1274

Želim v najkrajšem času dobiti v najem posestvo, približno šest oralov zemlje, v bližini Maribora. Naslov v upravi. 1276

Posestvo. Pol ure od mesta Šoštanj se prod. lepo kmečko posestvo z zidanimi, izvrstnimi in dobro ohranjenimi poslopiji. — Zemljišče meri 26 oralov, večinoma njive in travniki, drugo gozd. Nasajenega je 3000 komadov hmeljskih sadik, pri gospodarstvu je tudi hmeljska sušilnica. Cena znaša približno 300.000 Din. Plačilni pogoji so ugodni. Interesenti se naj obrnejo na občinski urad v Šoštanju. 1283

Prodajam skoraj novo trgovsko hišo, 16 oralov dobre zemlje pri hiši, trgovski, gospodarski, živi in mrtvi inventar na deželi.

Umetni mlin na stalni vodi, 10 oralov zemlje, vse ob glavni cesti. Posestvo, 24 oralov veliko, lepo poslopije z inventarjem in živino. Kompletna oprema za umetni mlin, skupaj ali na drobno. Lokomobla z mlatilnico Hofher-Seranz 3 PH. Realiteta pisarna Slivar, Ljutomer, Ormoška cesta 80. 1282

Išče se malo posestvo v bližini Drave ali Mure v najem. Ponudbe na Fr. Thaler, Maribor, Vojaškiški trg 2. 1281

Prod. se posestvo, približno 5 oralov zemlje. Poslopja so vsa zidana; sta dve kleti in vodnjak je v bližini hiše. Več pove g. Šauperl Alojz, gostilničar, Velika Zimica, Sv. Barbara pri Mariboru. 1277

Mlin na prodaj. Mlin v dobrem stanju, močen zid, 3 valenci, 1 par kamnov, preša za olje, novi svinjski hlevi, 1 oral zemlje; mlin je na dobri vodi Ščavnici, ter se prod. zaradi družinskih razmer takoj. Fr. Toth, Ivanjci pri Gor. Radgoni. 1270

Odda se v najem v zelo prometnem kraju žaga in mlin, vse v dobrem stanju; eventualno se tudi prod. Naslov v upravi. 1269

Kmečko posestvo prod. ob okr. cesti, obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, 17 oralov njiv, travnikov in gozdov z vsemi premičninami in pritlikinami, vse v najboljšem stanju. Cena 225.000 Din. Vprašati je pri Finguštu v Podovcih št. 26 pri Račjem. 1289

Dr. FRAN MARINIČ, Maribor, Trubarjeva ul. 11
zopet redno ordinira 9—11, 2—4 (14—16)

Dr. Valerija Valjavec

MARIBOR, se je preselila v Aleksandrovo cesto št. 6 (Zadružna gospodarska banka) ter ordinira od 8—9 in 14—16

1287

Kaj je »Ljudska samopomoč«?

»Ljudska samopomoč« je podporno društvo za Slovenijo s sedežem v Mariboru, ki izplača po smrti člana zakonitim dedičem Din 1000.—, 2000.— do 4000.—, oziroma 10.000.— Din podpore. Za to podporo plača vsak član v slučaju smrti posameznika 25 para, oziroma 1—2—5 Din članarine. — Sprejmejo se do nadaljnjega vse zdrave osebe brez razlike stanu in starosti, torej tudi otroci. — Zahtevajte zastoj pravila in pristopno izjavo od

»Ljudske samopomoči« v Mariboru

Aleksandrova cesta 45. Aleksandrova cesta 45.
1194 Poverjeniki za vsak kraj dobrodošli!

Prevzem restavratorske kuhinje.

Cast mi je s tem vljudno obvestiti cenjeno občinstvo in osobito svoja bivša stalna posetnike, da sem s 1. septembrom t. l. prevzela vodstvo kuhinje v dobroznani restavraciji Hinko Kosič, Maribor, Vetrinjska 24 kjer bom cenjenim gostom nudila slej ko prej okusno domačo in tudi finejšo hrano v izdatnih porcijah, tako da bo z mojo postrežbo lahko vsakdo zadovoljen. bodisi abonenti ali slučajni gost. — Restavrator g. KOSIČ pa se bo potrudil, da si bo lahko vsako popoldne opralnil grlo z zajamčeno pristnimi belimi in črnimi dalmatinakimi in štajerskimi vini in da se v bodoči zimski sezoni nikdo ne bo dolgočasil v njegovi zimski vrtni verandi. — Sprejemam abonente po jako zmernih cenah in se za obilni poset priporočam

Anica Ljubi bivša voditeljica kuhinje v hotelu »KOSOVO« v Mariboru

CIRILOVA KNJIŽNICA

OBSEGA SEDAJ SLEDEČE ZVEZKE:

1. Dr. Karl Capuder: Naša država (razprodano).
2. Dr. Leopold Lénard: Jugoslovanski Piemont, Din 7.—
3. Dr. Leopold Lénard: Slovenska žena v dobi narodnega preporoda, Din 10.—
4. Moj stric in moj župnik, Din 4.—
5. G. J. Whyte Melville: Gladiatorji, I. del, Din 8.—
6. — II. del, Din 10.—
7. H. G. Wells: Zgodba o nevidnem človeku, Din 7.—
8. B. Orczy: Dušica, I. del, Din 16.—
9. — II. del, Din 25.—, III. del, Din 32.—
10. A. Conan Doyle: V libijskih puščavi, Din 12.—
11. Arnold Bennett: Živ pokopan, Din 8.—
12. Illamo Camelli: Izpovedi socialisti, Din 16.—
13. E. R. Burroughs: Džungla, I. del, Din 18.—
14. — II. del, Din 14.—
15. Elza Lešnik: »Šumi, šumi Drava...«, Din 5.—
16. Matija Ljubša: Slovenske gorice, (razprodano).
17. Erckmann-Chatrian: Zgodbe napoleonskega vojaka, Din 12.—
18. Antonio Fogazzaro: Mali svet naših očetov, Din 28.—
19. Anton Kosič: Iz otroških ust, Din 8.—
20. Dr. J. Jeraj: Kadar rože cveto, Din 8.50.
21. J. F. Cooper: Zadnji Mohikanec, Din 11.—
22. Pavel Keller: Dom. Broš. Din 22.—, vez. Din 35.—
23. Gabriel Majcen: Kratka zgodovina Maribora, Din 20.—

Sv. Ana v Slov. gor. Zastrupljenje z gobami. V soboto, dne 10. t. m., se je vršil pogreb rajne gospe Miroslave Seyfried, učiteljice na tukajšnji šoli. Minulo soboto je za večerjo jedla gobe, o katerih ni vedela, da so bile strupene. Že ponoči ji je postalo silno hudo. Zjutraj so poklicali dva zdravnika, toda pomoči ni bilo več. Bolečine so postajale huje, zaželela je duhovno pomoč. Z veliko pobožnostjo je opravila sv. spoved, z vzgledno gorečnostjo je zavžila sveto Popotnico in sprejela sv. poslednje olje. Sv. zakramente ji je podelil č. g. župnik Šeško. Tako utrjena s tolažili naše sv. Cerkve in docela vdana v božjo voljo je trpela še dva dni. V sredo zvečer, dne 7. t. m., je po kratkem smrtnem boju ob pričujočnosti in molitvah ameriškega vojnega kurata č. g. Mažirja ter svojega soproga, g. Josipa Seyfrieda, štirih svojih majhnih otročičev in mnogih sosedov mirno v Gospodu umrla. Pogreb je vodil domači č. g. župnik Šeško ob asistenci č. g. kurata Mažirja. Ob domu sta zapela domači pevski zbor, kakor tudi moški zbor učiteljske zveze lepe žalostinke. Istotako tudi ob grobu. Sv. mašo zadušnico je daroval č. g. župnik Šeško. Pogreba se je udeležila vsa šolska mladina, domači in mnogi sosedni učitelji ter veliko občinstva. Ob grobu je govoril č. g. župnik Šeško ter tudi g. nadučitelj šentlenarčki v imenu Učiteljske zveze. Rajna je bila dobra in priljubljena učiteljica, pridna žena in dobra mati. Otrok je zapustila štiri. Najstarejša hčerka bi baš sedaj začela hoditi k svoji materi v I. razred. Bog naj tolaži g. soproga ter osirotele otroke, materi pa naj sveti večna luč!

Cven pri Ljutomeru. Izjava, s katero podpisani Ivan Škerget, posestnik na Cvenu, izjavljam, da z današnjim dnevom odstopam od Samostojne kmetijske stranke ter ob enem pristopam kot zvest somišljenik k Slovenski ljudski stranki, katera edina se bori za koristi kmetijskega ljudstva. — Cven, dne 13. 9. 1927. — Ivan Škerget l. r.

Polenšak pri Ptuj. Da se nismo varali, ko smo že pred volitvami pisali, da trdnjava SLS na Polenšku trdno stoji kot granitni kamen, nam je pokazal rezultat volitev. SLS 135 glasov, radičevci 23, demokrati 3, Nemci 1. SLS z 108 glasovom absolutne večine nad vsemi ostalimi strankami. Nič ni nasprotnikom pomagalo, ako so imeli za predstavnike kakor radičevci vsemogočnega bivšega avstrijskega feldvebelna, samostojneža, potem gospodskega demokrata, a sedaj preoblečenega v ponižnega zelenega radičevca. Da je edino svojih par bratrstavskih nezavednežev in politično nezrelih potegnil v Radičevo torbo, je umevno, ker bivši slabostojneži itak ne morejo sedaj drugo biti kot radičevci. Gotovo pa je, da bodo, kakor častni predstavnik, njegov namestnik in pa še ostalih par backov dobili od samega milostljivega Radiča vsak po eno svetlo torbo, a žal, da se še naši radičevi nezavedneži ne zavedajo, da so te torbe vse omadeževane od krvi nedolžnega človeka pristaša SLS, katerega so Radičevi priganjači mučili in tudi umorili na nečloveški način, to pa samo zato, ker ni hotel biti njihov oboževalec. Vi, ki ste volili Radiča, ste torej za to, da se vsak, ki bi ne volil po vaši volji, mučil! Kakor ponižni radičevci, tako oholi gospodski demokrati, ste li videli na dan volitev armado SLS, ki je samozavestno, neustrašeno marširala na volišče ter oddajala svoje glasove le prvi škrinjci. 11. september bo ostal zapisan kot dan zmage in dan slave, dan, ko smo vsak in vsi razsodni pošteno polenski možje in mladeniči mogočno dvignili in pritrdili našo zmagovalno zastavo SLS na neomajno in granitno trdnjavo, katere vojščaki smo vedno in vsikdar, kot trdni in prepričani in v nobeni sili neomajni in nepopustljivi. Zvestobo in trdno jeklenost SLS smo in vedno prisegamo kot boritelji poštenja, resnice in svetega križa, ki se mogočno blesti na

praporu SLS, pod katerim moramo biti zbrani le poštenu in zvesti katoliški, narodni Slovenci. Ali vas ni sram, peščica polenskih volilcev, ki ste s tem, da ste volili Radiča, glasovali proti svoji domovini in vam je v vaši nezavednosti Hrvatska več kot pa naša zvesta mati, lepa slovenska zemlja. Koliko pa cenijo Radičevo robo naši poštenu in zavedni polenski volilci, je videti iz tega, da je komisija ob štetju glasov našla v Radičevi škrinjici cigarin čik. Radič in njegova torba, njegovi zaslepljeni volilci, vse to vredi le eden obilen kmečki čik, zato pa mi našim Radičevim glumačem k taki časti prav iskreno čestitamo!

Celje. Dekliška Marijina družba v Celju obhaja 25letnico svojega obstoja v nedeljo, dne 25. t. m., ob pol 5. uri popoldne v Narodnem domu v Celju. Na to svojo proslavo prijazno vabi vse svoje članice, kakor tudi vse one, ki so vneti za versko in pošteno življenje ter tudi vse sosedne Marijine družbenke, da se je po možnosti polnoštevilno udeležijo. Na sporedu je slavnostni govor, petje in deklamacije ter krasna gledališka igra: »Goslarica naše ljube Gospe«. Ker je čisti dobiček namenjen za sv. misijone, zato najprijaznejše vabljeni vsi in vse. — Odbor.

Svetina pri Celju. Od 108 vpisanih volilcev te občine je prišlo na volišče v Sv. Rupert 84 mož in fantov, ki so volili Slovensko ljudsko stranko. Vsa čast vrlim in zavednim Svetinčanom!

Planina nad Sevnico. Dokončan je volilni boj, izid volitev na volišču Planina je časten za SLS, ker od 123 oddanih glasov jih je dobila SLS 96, vse nasprotnne stranke pa samo 27. Pri teh volitvah so demokrati nazadovali, dobili so samo 5 glasov, pač pa je Radič pridobil glasove od tistih uskokov, kateri vedno skakajo od ene stranke v drugo, kakor njihov prejšnji samostojni voditelj Urek iz Globokega, a vsi planinski uskoki pa k Radiču. Sram vas je lahko, vedno skakate od ene stranke v drugo. V bivši Avstriji ste bili liberalci, sedaj ste bili tudi že v različnih strankah, a prave ne pogruntate nikdar, mogoče pa je, da niste sposobni zanjo. SLS je stranka poštenosti in dela. Vsak volilec je lahko ponosen nanjo. Mi volilci SLS vsem uskokom kliče-mo: Opustite že vendar enkrat tisto bedasto mržnjo, katero mi dobro poznamo pri vas, zakaj vam SLS ne ugaja. Resnica je, da ona vse, kar ni dobrega, takoj odstrani, nas to veseli, radi tega ji bomo do smrti ostali zvesti volilci! Prav zastojne agitacije in sramotite SLS na vse načine, ako ne-čete biti pri zmagovalcih, bomo tudi brez vas opravili, saj vas je samo peščica. Bili bi nam samo v zgago, v prid pa najbrž ne. Vam pa, zvesti volilci, kliče krajevna organizacija SLS: Čast Vam, bodimo trdni tudi v naprej v prihodnji dobi volitev. Nič ne bomo poslušali hujšakačev, katerim ni nič presveto, da bi ob priliki volitev ne izrabljali. Žalili ste volilce SLS, da se Bog joče, ako bodo volili v prvo škrinjico, zakaj pa Vi tukaj rabite Stvarnika vesoljnega sveta rabite v politiki, ali ste še sploh kristjanom podobni. Mi volilci SLS se pa bojimo, da se boste Vi jokali, kadar boste prišli vsseglednemu Bogu v roke. Toliko za enkrat za vašo brezplodno agitacijo v odgovor. Na svidenje ob priliki!

Planina. Velika manifestacija je bila res orlovski tabor šmarsko-rogaškega orlovskega okrožja na Planini v nedeljo, dne 4. t. m. Bratje Orli in Orlice so že v soboto na večer in v nedeljo zjutraj prihitali peš na vozu in avtu iz daljne Kostrivnice, Sv. Križa pri Rog. Slatini in iz Šmarja na prijazne in krasne planinske višave. Po pozdravu brata predsednika planinskega Orla smo se podali na diven hribček Sv. Križa k sv. maši. Po sv. maši se je nato vršil tabor, katerega je vodil brat okrožni predsednik Ogrinc. V prekrasnih govorih na starše, kam naj dajo svoje otroke ter mladino, v katera društva in organizacije naj vstopajo, so

nam govorili: domači č. g. župnik iz Planine, č. g. kaplan Kolman, tudi domačin, ki je prihital na to slavnost iz dalj-ne Solčave, ter oblastna poslanca gg. Ivan Turk in Jožef Tovornik ter šmarski Tonček, znan iz »Našega doma«. Tu-di telovadba je pokazala, kaj zmoro z vztrajnostjo in od-ločno voljo vse doseči. Torej, vrla mladina, posebno še ti moška, vstopi v vrste Orlov, da bo naša organizacija močna in nas peljala do zmage tukaj in enkrat v večnosti.

Škofjavan. Strahovit poraz radičevcev v Sloveniji je zaprl sapo tudi njihovim priganjačem v Škofjivasi. Stebra tukajšnjega radičevizma, g. Anton Mahen in župan g. Ko-žuh, tavata okoli kakor dva vdovca. Njihov večmesečni ne-popisni trud, kateri je bil združen z ogromnimi stroški, je zaman. Kroglice, oddane v drugo škrinjico, so bile zavr-žene. Volilci pravijo, da sta jih zadnjikrat tako grdo poteg-nila za nos. To kar Hrvatje sami izločujejo iz sebe, sta ho-tela ta dva gospoda, da bi mi požrli. Ljudje, kateri ju poz-najo, pravijo, da sedaj, ko je njihove stranke v Sloveniji konec, bo Kožuh zopet pristopil k samostalnim demokra-tom, iz katerih je izšel, Mahen pa bo spokorno pokleknil pred socialiste. Nam je vseeno, kaj da bosta napravila, ve-mo samo, da jima ljudje nikoli več ne bodo nasledili. Vkljub neznosnemu pritisku od strani nasprotnikov in vkljub te-mu, da je bil okrajni kandidat g. dr. Novačan, kateri je naš občan, niso radičevci dobili več kakor 115 glasov, dr. Korošec pa 270. Ugotoviti še moramo v naše veliko veselje, da je skoro vsa tukajšnja inteligenca volila dr. Korošca in samo praznoglavi in bahavi ljudje so volili drugače. Škofje-vaščani so pokazali, da znajo s svojo glavo zdravo misliti, da so še v duši nepokvarjeni; dobro se je opazilo, da je ve-čina volilcev, ki so volili druge stranke, bila v to naravnost prisiljena, da so s težavo premagali svojo vest, katera jim je velela spustiti kroglico v prvo škrinjico. Fronta SLS je pri nas nepremagljiva; zato bomo znali tudi v bodoče večti raz svojega telesa vse, kar nam pije kri in kar z lepimi be-sedami ter navideznimi dobrimi deli slepi ljudstvo, da ne vidi, da se zasledujejo s tem samo osebne koristi in dobi-ček. Volilec dr. Korošca pa kliče-mo: Hvala vam! Volili ste stranko, katera edina se bo brigala za vaše vsestranske potrebe.

Sv. Rupert nad Laškim. Lep dan je bil dne 11. septem-bra za našo župnijo. Izmed 510 volilcev obeh tukajšnjih občin (Sv. Rupert in Svetina) je prišlo volit 377 mož in fan-tov. Dr. Korošec je dobil 337 glasov. Dobro so se držali naši možje; navzlic obupnim poskusom prodanih duš samo stojne stranke so naši možje ostali stanovitni. Kako zaved-ne volilce imamo, naj priča samo en vzgled: Mladi gospodar Andrej Klinar iz Oleš se je tekom poletja priženil v Sv. Miklavž nad Laškim, pa je dne 11. septembra napravil daljno pot iz Sv. Miklavža skozi Laško in Sv. Lenart v Sv. Rupert na volišče. Vsa čast ruperškimi volilec! — Čuditi pa se mora vsak človek, ki ima samo nekaj soli v glavi in čuta v srcu, kako zaslepljeni in zagrizeni so samostojni Grahovščani, ki jih je njihov slavn general Špilanc zaprl v Radičev kurnik: na volilnem shodu dne 21. avgusta je ta mož javno spoznal in priznal, da Radič za Slovence ni prav-ničesar storil, potem pa je šel in agitiral za falitno Radiče-vo stranko. Neko tolažbo pa le imajo Špilanc in njegovi pri-staši: od 28 glasov pri oblastnih volitvah so sedaj napredo-vali za 1 celi glas: pridružil se jim je namreč Drenov Tinč. Živijo lešniki na uho g. uredniku: nek človek je namreč volil z lešnikom!)

Sirite Slov. Gospodarja!

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica šte. 4

poleg davkarije (poprej pri „Be em volu“), kjer je najbolj varno naložen in najugodnejše obrestuje

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama

Posojila po najnižji obrestni meri

58

Krekova posojilnica v Mariboru

reg. zadr. z neomej. zav.

Meljska cesta 10

sprejema vloge po najugodnejših obrestih, vezane vloge obrestuje po dogovoru, posojila daje proti sigurnemu dvakratnemu osebnemu poročstvu in na vknjižbo. Somišljeniki, nalagajmo svoje prihranke le v svojih hranilnicah, ki nam nudijo najboljšo varnost.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred franciškansko cerkvijo.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Svojo veliko izbiro damskih klobukov priporoča ponajnižji ceni
Mary Smolnik
modistinja
Celje, Palača
Prve hrvatske
štedionice.
1024

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, sve-tiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prevzema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debele.

Na drobno in na debele.

106

NA NOVO!

NA NOVO!

Na novo otvorjena trgovina pletenin

Zenko Hribar

Celje, Slomškov trg 1 (pri farni cerkvi)

priporoča cenj. občinstvu svojo veliko tovarniško zalogo pletenih izdelkov, kot: **nogavice, rokavice, pleteno perilo, športne telovnike vseh vrst i. t. d. po dnevni konkurenčni ceni.**

POSTREŽBA PRVOVRSTNA!

NA DEBELO NA DROBNO

1050

Naznanilo!

Cenjenim odjemalcem vljudo naznanjam, da je dospela večja množina lepega volnenga sukna za ženske in moške obleke.

V zalogi vse v manufakturo spadajoče potreb-sčine ter velika zaloga gotovih moških in deških oblek, gumi plašev, športnih jopičev in usnjatih sukenj.

Za obilen obisk se priporoča

785

785

IVAN MASTNAK
Celje, Kralja Petra c. 15.

ENONADSTROPNA HIŠA ŠT. 11 v HOČAH pri Mariboru 8 minut od kolodvora, bivša gostilna in velika žganjarija, pripravna za špecerijo, branjarijo ali obrt, z vsemi gospod. poslopji, velikim vrt, dve johi njive, polovica nasajena z dveletnim hmeljem, letošnji pridelek 380 kg suhega hmelja, vse tik drž. ceste ležeče, 1 travnik, je vse skupaj ali razde-ljeno radi nakupa drugega posestva poceni za prodati. Po-prašati pri lastniku I. Pfeifer sen. v Hočah. 1232

Vsi ljudje veliki in majhni

govore o prodaji pri trdkih
FRANC KOLERIC,
Apače

radi prezidave, ker dobo tam-
kaj po zelo nizkih cenah naj-
boljše blago. 728

PLETENE JOPICE,

sveterje, kapice i.t.d.
dobite najboljše in
najcenejše tam kjer
jih delajo doma, in to je **V PLETARNI M. VEZJAK**
MARIBOR, VETRINSKA ULICA 17 1247

Pristal in pravi

KAVČIČEV

**RASTLINSKI
ŽELODČNI
LIKAR**

znan in preizkušen kot zanesljivo
domače zdravilo že nad 20 let
izdeluje in debavlja

EDINOLE

Rastlinska destilacija „**FLORIAN**“
(izdelovalec Edmund Kavčič)
družba s. o. z. v Ljubljani
Gospodarska cesta št. 13 (Kolizej)

Vsaka pristna steklenica je opremljena s
originalnim podpisom:

Za pristnost jamči

Varujte se ponaredb, ki se prodajajo na
mesto pristnega
Kavčičevega „Floriana“!

DENAR NALOŽITE

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici
v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z. o. z. Stolna ulica 6

Obretnost hranilne vloge
brez odpovedi
na trimesečno odpoved

po 6%
po 8%

Kilni pasovi (Bruchbänder)

tudi za najhujše kile, gumi nogavice za krčne žile, bergle,
trebušne obveze proti različnim boleznim, umetne roke in
noge, različne aparate proti telesnim poškodbam, suspenzo-
rije, podlage za ploske noge itd. izdeluje od navadne do
najfinejše vrste strogo solidno in trpežno, po najnižjih cenah

IVAN FRIC, bandažist in rokavičar,
Celje, Slomškov trg 4 (za faro cerkvi).

1867

1927

MARTIN GAJŠEK, GLAVNI TRG ŠT. 1

TVRDKA FRANC KSAV. KRAJNC,
nasl. MARTIN GAJŠEK, MARIBOR,
Glavni trg št. 1, praznuje letos oktobra
60 LETNICO

svojega obstoja. Ona je najstarejša mari-
borska trgovina z manufakturnim
blagom. — Tekom dolgih let si je
trrdka vedno prizadevala, da postreže
cenjenim odjemalcem z najboljšim blagom
in solidnimi cenami. Vsled tega in radi
reelnega poslovanja v vsakem oziru si je
pridobila trrdka naklonjenost in zaupanje
vseh slojev mariborskega in daljnega oko-
liškega prebivalstva. V proslavo tega
redkega jubileja se je trrdka odločila, da
postreže cenjenemu občinstvu letos pri
vsem blagu z izvanredno nizkimi cenami.
Ne zamudite torej ugodne prilike ter
oglašajte se prav mnogoštevilno v trgovini:
FRANC KSAV. KRAJNC, nasl.

Malinovec

zajamčeno pristen, izborne kakovosti, izdelan
samo iz pravih gorskih malin, prodaja v
vsaki množini po zmernih cenah tvornica

„ALKO“

družba z o. z.

Ljubljana, Kolizej

Ostrožnice ali robidnice

plačuje najboljše Podravska
industrija sadnih izdelkov
v Mariboru, Koroška c. 1.

Klobučarna Lambert Chiba

Celje, Kralja Petra cesta 14
Trgovina klobukov in klobučarskih izdelkov
Prezema vsake vrste popravila po najnižji
dnevni ceni! — Točna in solidna postrežba!

Platno za rjuhe in vso
drugo manufakturno dobite
najceneje pri

I. TRPINU, MARIBOR

17 GLAVNI TRG 17

Kupujemo peške hrušk
in jabolk in
seme Lucerne in štajerske detelje
po najvišjih cenah.

„VRT“ Džamonja in drug. d. z. o. z.
Maribor.

Za kvašenje pšenice
uporabljajte suho sredstvo

PORZOL!

Če uporabljate PORZOL točno po navodilu, dosežete enolično,
hitro kaljivost ter zdravo, bogato žetev brez snetjavosti.

Za kvašenje rži, ječmena
in ovsa uporabljajte mo-
kro sredstvo za kvašenje

HIGOSAN!

PORZOL in HIGOSAN sta po francoskih, nizozemskih, danskih, avstrijskih,
rumunskih, čeških in drugih javnih zavodih preizkušeni in priznani sredstvi:
„Omenjeni sredstvi sta preizkušeni tudi na ogledni in kontrolni postaji
v Topčiderju. Izdelovanje in razpečevanje PORZOLA in HIGOSANA je
odobreno po Ministrstvu poljedelstva in vode št. 31863/4.“

Zahtevajte cenike in navodila od

„KAŠTEL“ tvornice kemijskih in farmacevtskih izdelkov d.d., **KARLOVAC**

Znižati Vam hočemo stro-
ške za šolske potrebščine!

Največja skrb starišev, ki pošiljajo svoje otroke v šole, je posebno ta, da šolske po-
trebščine toliko stanejo. — Skenili smo zato prodajati letos šolske potrebščine **kar**
najceneje kot jih ne dobite v nobeni drugi trgovini ali knji-
garni. Poleg tega pa smo vpeljali posebna potrdila za vplačane zneske, na katera
bomo tekom meseca junija 1928 izplačali v gotovini 3%, od
vpisanega zneska. Dijaštvu bomo na ta način omogočili da prejmejo za po-
čitniške izdatke nekaj gotovine. **Torej kupujte le vsi**

v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru,
Koroška cesta št. 5 ali v njeni podružnici
Aleksandrova cesta št. 6.

Tu dobite vse knjige za ljudsko in meščansko šolo, za gimnazijo, realko, učiteljska,
trg. akademijo, dalje šolske potrebščine, vseh vrst zvezke, papir, črnila, rdečila, barve,
peresa, peresnike, svinčnike, radirke, šestila, risala, ravnila, priložna ravnila, risalne
deske, trikotke itd. Kdor hoče kupiti najboljše in najceneje, pa da dobi še 3%, v go-
tovini povrnjenih, ta bo kupoval letos celo šolsko leto vse šolske potrebščine le

v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška c. 5
ali v njeni podružnici Aleksandrova cesta 6.

OGLAS V „SLOV. GOSPODARJU“ IMA NAJVEČJI USPEH!

Najvarneje in najugodnejše se nalaga denar pri pupilarnem zavodu, ki obstoji že 64 let

Celjska mestna hranilnica
v Celju, Krekov trg (v lastni palači
pri kolodvoru)

Za hranilne vloge jamči **še mesto Celje** z vsem premoženjem
poleg premoženja hranilnice in vso davčno močjo

Prihrankom rojakov v
Ameriki, denarju nedo-
letnih, ki ga vlagajo so-
dišča, ter naložbam cer-
kvenega in obč. denarja,
posveča posebno pažnjo.

Hranilnica daje posojila
na zemljišča po najnižji
obrestni meri. Vse pro-
nje rešuje brezplačno.

786